

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35.—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izkaže vsak dan svojo izkaznico modelje in prazničke.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zalivna vrsta 25 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishtvu prejemaj:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5:50
na mesec 2.—	na mesec 1:90

Dopisli naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Pomorska bitka.

NEMŠKO URADNO POROČILO O VELIKI POMORSKI BITKI.

Sicer točno, a nekoliko skrajšano včerajšnje uradno poročilo o veliki pomorski bitki se glasi:

Berolin, 1. junija. (Koresp. ur.) Wolfiov urad poroča:

Naše brodoge za odprto morje je zadelo dne 31. maja pri podvzetju, namenjenem proti severu, na veliko premoč glavnega angleškega vojnega brodoge.

Popoldne se je razvila med Skager Rakom in Skagens Hornom (Hornsgriff) cela vrsta težkih, za nas uspešnih bojov, ki so trajali tudi vso naslednjo noč.

Kolikor je dosedaj znano, smo uničili v teh bojih: Veliko vojno ladjo »Warspite«, vojni križarki »Queen Mary« in »Indefatigable«, dve oklopni križarki, kakor se zdi, tipa »Achilles«, eno malo križarko, nove vodilne ladje za rušilce »Torbulent«, »Nestor«, »Alcaster«, veliko število torpednih rušilcev in en podmorski čoln. Po neoporečnem opazovanju je bila nadalje cela vrsta velikih angleških vojnih ladij od artiljerije naših ladij in vsled napada naših torpednih flotilj med dnevno bitko in ponoči močno poškodovana; med drugimi je bila tudi velika vojna ladja »Marlborough« zadeta od torpedov. Več naših ladij je potegnilo iz morja dele posadke potopljenih angleških ladij, med njimi dva preostala posadke »Indefatigable«.

Na naši strani je sovražnik potopil mali križarki »Wiesbaden« v bitki podnevi in Nj. Vel. I. »Pommern« ponoči vsled strela s torpedom. Usoda Nj. Vel. I. »Frauenlob«, ki jo pogrešamo, in nekaj torpedov, ki se še niso vrnilo, dosedaj še ni znana.

Brodoge se je vrnilo tekom današnjega dneva v naša pristanišča. Šef admiralskega štaba mornarice.

ANGLEŠKO POROČILO O POTOPLJENIH LADJAH.

London, 2. junija. (Kor. urad.) Reuter. Angleška admiraliteta razglasa uradno: V pomorski bitki so se potopile te-le ladje našega brodoge: »Queen Mary«, »Indefatigable«, »Invincible«,

»Defence«, »Black-Prince«, »Torbulent«, »Tipperrary«, »Fortune«, »Sparrowhawk«, »Ardent«. Druge ladje še pogrešamo.

POTOPLJENE ANGLEŠKE BOJNE LADJE.

Izmed angleških ladij, o katerih potopu izvemo šele danes, ima

»Invincible«

171 m dolžine, 24 m širine, 7,9 m globokine, 17.250 ton in 44.800 konjskih sil. Oborožena je bila s 8 topovi kalibra 30,5 cm in 16 topovi kalibra 10 cm. Posadka je štela 730 mož. Bila je bojna križarka, zgrajena leta 1907.

»Defence«

je bila križarka, 147 m dolga, 23 m široka, 7,9 m globoka, s 14.600 tonami in 27.900 konjskimi silami. Oborožena je bila s 4 topovi kalibra 23 cm, 10 topovi kalibra 19 cm, 16 topovi kalibra 7,6 cm ter je imela 755 mož posadke. Zgrajena je bila leta 1907.

»Black Prince«

zgrajen 1904, dolg 146 m, širok 22 m, globok 8,4 m, s 13.500 tonami in 23.900 konjskimi silami, je imel 6 topov kalibra 23 cm, 10 topov kalibra 15 cm, 20 topov kalibra 47 cm ter 704 mož posadke.

»Tipperrary«

je bil zgrajen leta 1914. Bil je torpedni rušilec, 98 m dolg s 1850 tonami in 29.000 konjskimi silami ter 160 mož in 6 topovi kalibra 10 cm.

»Sparrowhawk«, »Ardent«, »Fortune«

so bili torpedni rušilci skupine »K«, zgrajeni leta 1913, dolgi 80 m, široki 8,2 m, z 931 do 952 tonami in 24.000 do 25.750 konjskimi silami ter 100 možni posadke in 3 topovi kalibra 10 cm.

Natančneje poročilo o pomorski bitki v Severnem morju.

Berolin, 2. junija. Ravnatelj drž. mornaričnega urada kontreadmiral Hebbinghans razglasa, da se je drž. tajnik za mornarico takoj po prejemu prvih vesti o pomorskem spopadu peljal v Wilhelmshaven, in pravi: Po došlih vesteh je vse naše brodoge za visoko morje pod vodstvom brodoge šefa podadmirala Schee-

ra stalo dne 31. maja popoldne proti celemu angleškemu bojnemu brodogu, broječemu najmanj 34 modernih velikih bojnih ladij. Bitka je trajala do 9. ure zvečer. Takrat je nastala tema, a v noči se je odigrala vrsta posameznih obojestranskih napadov križark in torpedov. Uspeh teh bojnih dejanj, ki so bila med soboj v zvezi, je razveseljiv pomemben uspeh naših skupnih bojnih sil nad dosti močnejšim sovražnikom. Zanesljive izgube sovražnika, ki jih deloma potrjujejo angleški vjetniki, so: Velika angleška linijska ladja »Warspite«, ki je bila šele lani dograjena in je štela 28.000 ton, dve veliki bojni križarki, »Queen Mary« s 30.000 tonami, ter »Indefatigable« z 18.000 tonami, dve oklopni križarki razreda »Ahil« po kakih 13.750 tonah, ena mala križarka kakih 5000 ton, tri torpedne vodilne ladje po kakih 1500 do 2000 ton, devet do deset razdiralcev, od katerih jih je linijska ladja »Westfalen« pri nekem nočnem napadu sama šest uničila, in en podmorski čoln. Na naši strani sta se potopili: linijska ladja »Pommern« vsled zadetja s torpedom (imela je 13.200 ton in bila iz leta 1915.) in mala križarka »Wiesbaden« kakih 5000 ton vsled artiljerijskega ognja. Pogreša se mala križarka »Frauenlob«, ki so jo na zadnje videli ponoči višico na stran; najbrž se je potopila. Izmed torpedov se jih nekaj še ni vrnilo. O naših poškodbah in izgubah na ludeh še ni končnih vesti in je čakati na daljša obvestila. Samo ob sebi je razumljivo, da je tudi en del naših ladij znatno poškodovan. Večji del našega brodoge se je vrnil v pristanišče. Po sporočilu brodoge šefa sta se moštvo in material sijajno obnesla. Razpoloženje je izborna.

Berolin, 2. junija. (Koresp. ur.) V dopolnilo današnjega poročila šefa admiralskega štaba se Wolfiovemu uradu za merodajne strani poroča: V bitki v Skager Raku so bile z naše strani pod poveljstvom šefa brodoge podadmirala Schee- ra udeleženi: Naše brodoge za visoko morje s svojimi velikimi vojnimi ladjami in vojnimi križarkami, nadalje vse naše lahke vojne sile v Severnem morju, torpedovke in flotilje podmorskih čolnov. Na sovražni strani nam je stal nasproti večji del angleškega modernega vojnega brodoge. Poveljnik izvidnih ladij je bil podadmiral Hipper. Te so se zapletle s sovražnimi vojnimi križarkami in lahki križarkami kot prve proti 5.

uri popoldne v boj, v kateri sta poslegla drug za drugim obojestransko glavna dela. Podnevna bitka, tekom katere so imele naše torpedovke več kakor trikrat priliko, same uspešno poseči v boj, je trajala nekako do 9. zvečer. V tej bitki je izgubil sovražnik veliko vojno ladjo »Warspite«, vojno križarko »Queen Mary«, eno oklopno križarko, dozdnevno tipa »Achilles« ter več rušilcev. Ponoči so se z obeh strani vršili silno ljuti napadi torpedov in boji križark, katerih žrtve so bile ostale ladje, o katerih smo poročali. Med drugimi je uničila nemška najsrednja ladja 6 angleških modernih rušilcev. Vsa do sedaj dospela poročila udeleženi nemških vojni sil soglašajo v tem, da se je sovražnik v skoro nepretrgano 12urni bitki izkazal zelo hrabrega. Z izgubo ladje »Frauenlob« je z gotovostjo računati. Zdi se, da se je ladja v noči od 31. maja na 1. junij med delno bitko potopila. Od torpednega brodoge za odprto morje se 5 čolnov ni vrnilo. Velik del posadke pa je rešen. Kljub neugodnemu vremenu za opazovanje iz zrakoplovov med obema bojnima dnevmi, so mornariški zrakoplovi in letalci s opazovanjem in poročanjem bistveno pripomogli k uspehu našega brodoge.

Haag, 2. junija. (Kor. ur.) Kor. urad izve: Popoldne je dospel ribiški parnik »Ymuiden 122« s 15 nemškimi ponesrečenimi mornarji, ki jih je nabral v Severnem morju, v Ymuiden. Med njimi se nahaja en kapitan in 2 mornariška poročnika; tudi en angleški ranjenec je na krovu.

Kodanj, 2. junija. (Kor. ur.) »Politiken« prijavlja posamičnosti o nemški pomorski vojni in izjavlja, da se ni zgodil spopad na morju, nego največja pomorska bitka svetovne zgodovine. Posadka danskega parnika »Fjord«, ki je dospela v četrtak v Fridrikshaven, poroča glasom »Politiken«, da je bil priča pomorskega boja med nemškimi in angleškimi vojnimi ladjami. Dve angleški torpedovki sta parnik »Fjord« ustavili v sredo popoldne ob 4. kakih 30 do 35 milj od Evertsholma. Parnikov krmilar je šel s papirji svoje ladje na krov angleških ladij. V tem trenutku se je prikazalo na obzorju mogočno nemško vojno brodoge. Angleške torpedovke so se pripravile za boj, krmilar pa se je vrnil na svoj parnik. Nemško brodoge, ki je bilo razkrito Angleže, se je blizalo s polnim parom. Štelo je pet linijskih

ladij in več križark ter 20 torpedov. Pogled nanjo je bil imponujoč. Nemške ladje so začele močno streljati na Angleže, ki so se s polno silo umaknili na sever, zasledovani in obstreljevani od nemškega brodoge, ki je šlo za njimi. Kanonada je za nekaj časa prenehala, pa se je po 5. uri ponovila z novo silo in jo je bilo slišati do 9. ure. Blizu Skagena je parnik »Fjord« srečal dva Zeppelina, ki sta z vso naglico hitela na bojišče. Po poročilu »Politiken« iz Kristianije, sta povedala kapitan in krmilar včeraj v Stavanger došlega norveškega parnika »Ulrykka«, da se je slišalo v sredo popoldne, ko je bil parnik med 5. in 6. uro pri 56. stopinji 50 m severne širine in 3. stopinji 10 m vzhodne dolžine naenkrat gromenje topov, ki je do 7. ure naraščalo. Po 8. uri se na krovu parnika ni nič več slišalo, pač pa se je na norveškem obrežju blizu Stavangerja slišalo streljanje do 10. zvečer. Parnik je moral iti v severni smeri, da ni zašel v bojno območje. Zjutraj je parnik videl dve angleški križarki, ki sta se peljali v jugo - vzhodni smeri in bojujoč se streljala s svojimi lahkiimi in težkimi topovi. Bojujoč se ladij sta vozili strahovito naglo, po predležih poročilih se računa, da se je vršila pomorska bitka 20 pomorskih milj jugo - zapadno Stavangerja.

Rotterdam, 2. junija. (Kor. urad.) Parnik »Schelde« je z mrtveci in ranjenci iz pomorske bitke v Severnem morju na potu v Nieuwen.

Rotterdam, 2. junija. (Kor. urad.) Na krovu ladje - vlačilke »Schelde« so izključno nemški pomorščaki, vseh je osem, en mrlič, dva težko ranjena in pet lahko ranjenih.

Pomorska bitka v severnem morju v nemškem državnem zboru.

Berolin, 2. junija. (Koresp. ur.) Predsednik Kaempff je otvoril sejo s sledečim ogovorom: V Severnem morju se je zgodil velik spopad. To je prvo spoprijetje naših pomorskih bojnih sil z enim glavnih delov angleške sile. Sicer še ni natančnejših vesti, a že zdaj se da pregledati, da je naša mlada mornarica dosegla velik in lep uspeh. Sicer pa moramo tudi mi obžalovati izgube. Več naših lepil ladij je bilo v tem pomorskem boju potopljenih; zlasti moramo obžalovati smrt mnogih hrabrih in vrlih pomorščakov, katerih spomin častimo in ki smo jim hvaležni, da so izgubili svoje življenje za domovino. Toda

LISTEK.

Nekaj besed.

Marija Kmet.

Ženske delim na tri skupine: bogate, lepe in inteligentne.

Bogate ženske so lahko seveda spet lahko lepe in inteligentne. Lepe so navadno neumne, inteligentne navadno grde — kaj je lepo in kaj je grdo — to sta seveda spet dva pojma, ki jih razume vsak po svojem okusu. Vendar se oziram tu na ono splošnost, kjer zna gotovo vsakdo določiti mejo med tem, kar je lepo in tem, kar ni lepo. Ena meja je gotovo.

Bogate ženske imajo najširše polje. Tu velja spet oni rek: Denar — sveta vladar. Bogate ženske navadno dosežejo cilj ženske — to je: one se poročijo. Možitev — in posebej še materinstvo — je pa naravni in splošni cilj vsake ženske. Tista, ki ne doseže tega, nima nobene celote, nedostaja ji vedno nekaj, nekaj, o čemer se časih ne more izraziti, kaj je pravzaprav, a nekaj praznega

je vso življensko pot. Te praznote navadno ne poznajo bogate ženske.

Lepe ženske se tudi omože — večinoma preje kot one, ki niso lepe. Ljubezen je res nekaj, kar pride, da človek sam ne ve kako in kaj. In to je tudi res, da ljubijo ljudje, ki niso lepi — ljudi, ki tudi niso lepi. A vsak ima gotovo rajiš lepoto. Torej lepim ženskam je tudi odprta pot do cilja — do poroke in materinstva.

Inteligentne ženske so pravzaprav največje reve, posebno šolane ženske. Da je inteligenca in takozvani šolski talent popolnoma nekaj drugega, nekaj različnega, to je že znano. Inteligentne so tudi lahke ženske v najvišjih hribih, ki ne znajo niti brati niti pisati. A tu mislim v prvi vrsti šolane ženske, ki so obenem inteligentne. Če bi bilo po mojem, bi morale ostati ženske neumne, neumne do skrajnosti. Take najbolj prijačo moškim, take se tudi omože in so navadno prav dobre matere — zakaj za materinstvo ni treba šole. Za vzgojo? — Da, za vzgojo bi jo bilo treba — pa — so ljudje, ki so na vse mogoče načine izobraženi in vendar vzgajajo na škodo sebi in otrokom. In so matere, ki niso videlo nikdar šole znotraj — pa — so

vzgojiteljice prve vrste, prave zlate matere.

»Inteligentna« torej šolana ženska, ne ve nikdar, kaj hoče pravzaprav. Ali ji je nekaj odveč ali nekaj premalo. Moškim je drugače. Če študirajo, dosežejo nekaj v celoti, a ženska nikdar. Vsega tega, vseh takih študij ne zmore, že zaradi telesa ne — preslabotna je. To je ona strašna nadloga za ženske — duh bi morda še zmogel — a telo, telo pravi: dovolj je — ne morem več. Pa recimo, da zmore vse študije, da ima isti poklic kot moški, in vendar ni doseglja cilja, če ni poročena —, če ni mati. Mati v prvi vrsti, zakaj zakon brez otroka nima pomena. Da bi pa moški ljubil žensko le zato, ker je inteligentna, to se menda še ni zgodilo. Da, če je lepa, oziroma »srčkana«, da se lepo nasmeje in se zna tako prikupljivo vesti in malo pojoka, če je treba ali ne, to je nekaj za moške, to je igra ča zanje, da se odpočijejo doma pri njej, ko pridejo izmučeni z dela. In kdo bi jim zameril to? Prav je — in popolnoma naravno. Če je človek truden, bi se rad »raztresel« — malo poigraval, ne pa morda še razvijal kake »probleme«, kali? In tako se navadno ne omože

šolane ženske. Moški vidijo v njih nekaj, kar jim je sorodno, ker je istega poklica — in ne miče jih. To kar miče, kar vleče — to je za moške — in spet: kdo bi jim zameril — naravno in prav je tako.

A nekaj imajo šolane ženske, če so tudi inteligentne obenem — nekaj imajo, če se ne poroče — česar neinteligentne ženske nimajo v praznoti. Inteligentne ženske si znajo praznoto nekako izpolniti, prekrijejo jo lahko s tanci, ki je blažilna in lepa. Razumevajo prirodo, najdejo lepote v vsaki meglici in vsakem oblaku, vidijo čuda bogato življenje vseh barv in melodij vseh dni in noči, vedo, kaj so sive sence in kaj so zlati, široki prameni. V vsem tem pa je toliko lepote, toliko, da jo je časih preveč. — To je ona tancica za ono veliko hrepenenje, ki ni bilo izpolnjeno, za ono hrepenenje, ki je že od rojstva v ženski, četudi se ga morda ne zaveda, ali celo trdi, da ji je možitev deveta briga.

Seveda so pri vseh teh skupinah spet izjeme, a pravijo, da izjeme potrdijo pravilo.

Se nekaj besed o materah. Zdi se mi, da je že to tako nekaka šablona, da moramo ljubiti in

spoštovati mater. Mati pa dostikrat ne zasluži ne spoštovanja in ne ljubezni. Da, dala nam je življenje. Ali ga je pa rada dala? Koliko in koliko jih je, ki se boje otroka in iščejo sredstev, da bi ga ne bilo. Koliko in koliko jih je, ki jim je le za naslodo, a sad naslade — otrok — le v napotje. Pa če že prav v napotje ne — pa vendar kar tako, ker je že tu, kajpa skrbeti moram zanj. Tudi take matere so. In koliko jih je, katerim je le zase — ki jih vodi le egoizem? Da, le naj hodi v šolo, le dajmo še to in to, saj bo konec tega, potem bo pa pomagal meni. — In tako dalje. Zlatih mater — teh je malo, tako malo, da se človek prestraši, ko pogleda v to strašno brezdnost. In česa je treba, da bi bile ženske dobre matere? Ničesar. To je že v krvi, je že v človeku, in ona ženska bo tudi dobra mati, če je že sploh kot človek tudi dober človek. Ne mislim pa tu na vzgojo, le na ono materinstvo, ki ga človek tako ljubi, ko pride k pameti, in katerega tako zelo, zelo pogreša, če ima še živo mater — in vendar ni nikjer matere. To je hudo,

Izgube naših sovražnikov so štirikrat večje. Pred vsem se je pokazalo, da je naša mornarica v stanju, kljubovati tudi močnejšim angleškim bojnim silam in izvojevati zmago, za katero smo hvaležni mornarici in vsem udeležencem. Naši mornarici, ki ji pošiljamo pozdrave, našo najsrčnejšo zahvalo. — Poslanci so predsednikov govor stoji poslušali; samo člani delavske socialne — demokratične združbe so obsedeli, nakar so drugi poslanci živahno klicali »Fej!«

Opazovanja s kopnega.

Iz Stavangra poročajo dne 31. maja: Zapadno od Jaedrena se je vršila dne 31. maja popoldne pomorska bitka. Ob 6. je bilo slišati silno grmenje topov z morja. Boj se je vršil tako daleč od kopnega, da ni bilo ničesar videti. Neki ladijski vodilec iz Obrestada pravi, da je prihajalo streljanje najprej direktno z zapada, potem pa iz raznih smeri, kakor da bi se bile ladje razpočile. Zdelo se je, kakor da se del bojujočih umika v zapadni smeri, drugi del pa prodira naprej proti jugu - zapadu. Ko je dosegla kanonada višek, je padal strel na strel. Šipe višje ležečih hiš so se tresle. Celo globoko v Hoegs Fjord je bilo slišati streljanje, ki je trajalo brez prenehanja najmanj dve uri. »Morgenbladet« pravi, da je bilo na stražnem stolpu na Hottingsoe že ob pol 5. slišati streljanje v južni smeri ter se je njegova sila stopnjevala. Hiše so se tresle, prebivalstvo je stalo ob obali, videti sicer ni bilo ničesar, le tu in tam dim. Šele ob 8. zvečer se je streljanje oddaljilo.

Neka torpedovka ki je odplula iz Egersunda, da pogleda bojišče, se ni vrnila. V Stavanger niso dospeli 4 parniki, ki bi bili morali dospeti dne 31. maja tja.

Potniki parnika »Ulriken« pripovedujejo: V sredo ob 5. zjutraj smo zapazili 2 angleški križarki. Kmalu nato je priplulo nemško brodovje.

obstoječe iz 5 velikih vojnih ladij, več križark in 20 torpednih rušilcev. Ob 8. zvečer se je vršila silna bitka. Najprej je šla bojna črta proti kopnem, potem proti severu - vzhodu. Do 10. je bilo slišati grmenje topov. Tudi dva Zeppelina je bilo videti, ki sta metala bombe na angleške velike vojne ladje. Proti jutru sta odpluli obe brodovji proti jugu.

Pomen bitke.

Köln, 2. junija. (Kor. urad.) »Kölnische Zeitung« piše o pomorski zmagi: Zmago z dne 31. maja lahko postavimo na stran zmagi našega zaveznika in bitki pri Visu. Raztrgala je ošabno napihjenost Anglije. S krvavimi črkami je ta poduk zapisan narodu z otokov. V tem leži svetovnozgodovinski pomen 31. maja.

POOSTRENA ANGLEŠKA BLOKADA.

Lord Robert Cecil je imel, kakor poroča Lyonski »Progress« dne 31. maja z Briandom in Denys - Cochinom konferenco o vprašanju poostrejitve blokade centralnih držav. Zatrjuje se, da se bo omejil dovoz živil nevtralnimi državami.

Vojna podmorskih čolnov.

Potopili so se: Angleški parnik »Dalegarth« (2256 ton), »Southgarth« (2414 ton), 22 mož posadke rešenih, in angleški parnik »Traums-kai«, ki je bil od podmorskega čolna potopljen.

Preko Bazla poročajo, da je bilo zadnje tedne v Sredozemskem morju od podmorskih čolnov potopljenih 13 ladij.

Iz Turina poročajo, da sta bili potopljeni italijanski jadralci »Valsecia« in »Rita«. Potopil ju je neki podmorski čoln v Sredozemskem morju.

Potopljeni so bili nadalje neoborožena parnika »Baron Tweedmouth« (5007 ton) in »Julia Park« (2900 ton) ter parnik »Lady Ninian« (4297 ton).

krave v masah na vse strani. Ljudje puščajo vse doma in kar beže, samo da si rešijo življenje. — Socialistični poslanec Treve iz Milana je bil aretiran radi veleizdaje, ker je izdal letak, v katerem je očital kralju in Cadorni, da sta nesposobna, voditi vojno nadalje. — Ruski parlamentarci so dospeli v Italijo in so bili sprejeti prav prijazno. Ali italijanski časopisje jih opozarja na italijanski vojni položaj in na potrebo, da poseže vmes ruska armada in prinaša

žrtve kakor Italija v korist zaveznikov. — Časopisje četverozveze sedaj odkrito priznava italijanske neuspehe, italijanski časopisje pa pripravlja prebivalstvo na možnost jakor resnih dogodkov, seveda vedno s tolažbo, da se usoda obrne in da naj ljudstvo le zaupa armadi.

»Daily Mail« poroča, da se že vrši novo razvrščanje italijanske armade ki je potrebno vsled prodiranja Avstrijcev. Pet generalov je odpoklicanih s fronte.

Zapadno bojišče.

SILNI BOJI OB MASL. — NAD 2000 FRANCOZOV VJETIH.

Berolin, 2. junija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan: Zapadno bojišče.

Po silnem stopnjevanju artiljerijskega ognja in po uvodnih razstrelitvah so močne angleške čete včeraj zvečer zapadno in jugo - zapadno od Givenchyja napadle; v bližinskem boju smo jih zavrtili, v kolikor se niso morale obrniti že v zapornem ognju z velikimi izgubami.

Na zapadnem bregu Mase so Francozi iznova prodrli v napadu; uspeha niso imeli nobenega. Vzhodno od reke so naskočile naše čete gozd Caillette in sosednje jarke na obeh straneh. Sovražni sunek, ki so ga izvršili Francozi danes zjutraj jugo - zapadno od ribnika pri Vauxu z močnimi četami, se je onesrečil. Dosele smo vjeli 76 častnikov in nad 2000 mož ter vplenili 3 topove in najmanj 23 strojnih pušk.

Jugo - zapadno od Lilla smo vplenili neki nepoškodovan angleški zrakoplov z letalci vred. V zračnem boju smo strmoglavili nad hrbtom Marre neko francosko enosedežno letalo, nadalje v našem območju po en dvokrovnik nad Vauxom in zapadno od Moerschingna. Angleški dvokrovnik, o katerem smo poročali včeraj, da je bil zbit zapadno od Cambraja, je četrti, ki ga je poročnik Mulzer izločil iz boja.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

31. maja popoldne. Na levem bregu Mase so se vršili včeraj in ponoči med Mort Hommom in Maso luti boji. Nemci so po obstreljevanju neznanke sile, ki je trajalo dva dneva, opetovano koncentrično napadali z velikimi silami francoske strelske jarke vzhodno od Mort Homma in na obeh straneh vasi Cumières. Povsod so bili z velikimi izgubami odbiti. V pokrajini južno od gozda Caurette pa so morali Francozi zapustiti en strelski jarek prve črte, ki je bil vsled obstreljevanja popolnoma zasut in uravan. Južno od Cumièresa se je posrečilo Nemcem v naskoku z obeh strani vasi potisniti Francoze najprej v smeri na postajališče Chataucourt, živahen protinapad pa jih je dovedel nazaj do vhodov v vas. Nekaj oddelkov, ki so dospeli v megli ob Masi do višine postajališča, je bilo od našega ognja popolnoma uničenih. Na desnem bregu Mase artiljerijski boj s presledki. V gornji Alzaciji so napadli Nemci po silni artiljerijski pripravi francoske pozicije v izmeri kakih 1200 m pri Septu ter se vstallili v nekaterih odsekih jarka, odkoder smo jih takoj s protinapadi prepočili.

31. maja zvečer. Na levem bregu Mase silno bombardiranje z granatami velikega kalibra pri Avocourt in višini 304. Popoldne so zavzele naše čete tekom živahnega napada močno zgrajeno nemško utrdbo na jugo - zapadnem pobočju Mort Homma. Vjeli smo 220 mož, med njimi 5 častnikov, ter vplenili 7 strojnih pušk. Na jugo - vzhodnih pobočjih Mort Homma smo vsled nenadnega napada preteklo noč vjeli 25 mož. Na desnem bregu Mase zelo veliko delovanje obeh artiljerij. Med Maso in fortom Vaux nobenega delovanja infanterije. Naše baterije so obstreljevale in pregnale sovražna zbiranja na severu gozda Fosses. Na ostali fronti topovsko streljanje s presledki, ki je bilo v okolici Metzerala in Hartmannsweilerkopfa precej silno.

1. junija popoldne. Na levem bregu Mase se je artiljerijsko delovanje čez noč z veliko silo nadaljevalo. V okolici Mort Homma so izvršili Nemci včeraj zvečer proti 8. napad na francoske pozicije na jugo-vzhodnem pobočju, ki ga je pa naš oženj popolnoma zavrnil. Na desnem bregu Mase je prihajal artiljerijski boj na obeh straneh forta Douaumont izredno silen. Na ostali fronti je potekla noč razmeroma mirno. Neka francoska letalska flotila je

vrgla po noči kakih 20 granat na kolodvora Thionville in Audun le Roman ter 50 granat na provijantno središče Azannes.

1. junija zvečer. Na levem bregu Mase od časa do časa prekinjeno bombardiranje v odsekih gozda Avocourt in Mort Homme. Na desnem bregu je napadel sovražnik naše pozicije od Ferme Thiaumont do Vauxa. Po več brezuspešnih naskokih se je posrečilo sovražniku vdreti v naše strelske jarke prve črte med utrdbo Douaumont in ribnikom pri Vauxu. Povsod drugod smo zlomili nemške napade z ognjem svojih strojnih pušk, ki je prizadejal sovražniku velike izgube. Na ostali fronti je vladalo srednje delovanje artiljerije. Popoldne je vrgla neka nemška letalska flotila več bomb na odprto mesto Bar le Duc; 18 civilnih oseb je bilo ubitih, med njimi 2 ženi in 4 otroci, 25 ranjenih, med njimi 6 žen in 11 otrok. Neko letalo, ki so je naši letalci napadli, je bilo prisiljeno spustiti se na tla v naših črtah južno od Barneourta v okolici Toula. Oba sovražna letalca smo vjeli.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

31. maja. Sovražnik je obstreljeval ponoči jarke pri Freicourt, Neuve Chapelli in Laventiju. Obstreljevanje Neuve Chapelle je bilo najhujše; trajalo je 80 minut. Sledil mu je infanterijski napad. Napadalcu so prodrli tja do jarkov ter vjeli tu nekaj mož. Neko drugo napadno kolono pri Laventiju smo z bombami zadržali, da ni vdrila v jarke.

1. junija. Naša letala, ki so bila včeraj na izvidnem poletu, so imela dolgo zasledovalno bitko s tremi sovražnimi letali; eno so zbila. Od svojih letal pogrešamo eno. Po noči je vrgel sovražnik 8 bomb na Poperinghe. Škode ni napravil. Ves dan je trajalo obojestransko obstreljevanje iz topov vseh kalibrov. V bližini višinskega hrpta pri Vimju je bil oženj včasih silen. To je bistveno iz današnjih bojev.

Ruske čete na Francoskem.

Švicarski listi pravijo, da se nahaja na Francoskem 350 ruskih častnikov in kakih 17.000 do 18.000 mož.

Runciman in pariška gospodarska konferenca.

Predsednik angleškega trgovskega urada, Runciman, je zbolel ter se ne more udeležiti pariške gospodarske konference. V trgovskem uradu ga bo nadomestoval prvi komisar za javna dela, Harcourt, ki pa najbrže ne bo prišel h konferenci. Zatrjuje se, da je Runciman demisijski, v katerem slučaju Harcourt ni navezan na Runcimanovo obljubo glede omiljenja transportne krize. Posebno zadene to Italijo, kjer so upali, da bodo od njega dosegli isto znižanje tovornin, kakor jih je dosegla Francoska.

Irsko vprašanje.

Angleški listi zatrjujejo, da se bodo razprave o Irski kmalu pričele. Najbrže bo Lloyd George še te dni poročal poslanski zbornici.

Vojna z Rusijo.

ARTILJERJSKA BITKA NA RUSKI FRONTI.

Dunaj, 2. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Topovski boji ob besarabski in volinski fronti so dobili mestoma značaj artiljerijske bitke. Tudi ob lvi je razvijal sovražnik včeraj zvišano bojno delovanje. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO POROČILO Z RUSKE FRONTE.

Berolin, 2. junija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan: Vzhodno bojišče.

Posrečen nemški izvidni sunek na fronti južno od Smorgona je prišel nekaj tucatov vjetnikov.

Jugo - zapadno od Trisvjatskega jezera smo z obrambnim ognjem uničili neko rusko letalo.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

30. maja. V noči na 29. maj je sovražnik po artiljerijski pripravi poskusil napad v pokrajini severo-vzhodno od Avgustinhofa. S svojim ognjem smo ga vrgli nazaj v njegove jarke. Sovražni letalci so metali nekaj bomb na kolodvor Vilejko in kraj Vojstom, 20 km severozapadno od Vilejke. V Galiciji v okolici vasi Hladki, 15 km severozapadno od Tarnopola, je nameril sovražnik silen oženj iz težkih in lahkih topov, z bombami in metali min na naše jarke. Obenem je pripravil infanterijski napad. Ko je vrgel sovražnik naše prednje straže nazaj, je zažgal 2 naše še nepopolno opremljeni mini. Naša ojačenja, ki so prihitela, so vrgla sovražnika v protinapadih iz naših jarkov ter zopet vzpostavila staro stanje. Severovzhodno od Zelone je poskusil močan sovražni oddelek približati se našim jarkom, umaknil se je pa pred ognjem naših pušk in ročnih granat. Zelona leži 6 km severno od Bučaja.

31. maja. Ob morju južno od Dvinska je sovražna artiljerija na več točkah silno streljala. Na celi fronti so se vršili pri sovražniku obsežni izvidni poleti. Neko naše letalo se je zapletlo s sovražnim letalom tipa »Albatros« v boj. Albatros je padel, zadet od strojnih pušk, ves v dimu, severozapadno od Baranovičev na tla.

Nemški cesar na ruski fronti.

Nemški cesar Viljem je obiskal Hindenburgovo fronto na vzhodu ter potem ostale nemške armadne skupine. Dne 31. maja je bil pri skupini princa Leopolda Bavarskega.

Za rusko fronto.

Iz Bukarešte poročajo, da so Rusi zapustili Novoselice. Ruski glavni stan je bil preložen v Chotin. Ruska jugozapadna železnica je ustavila ves blagovni promet.

Rusija in Rumunska.

»Russkoje Slovo« poroča, da bo prišel v 8. do 10. dneh veliki knez Mihael na Rumunsko ter v imenu carja in vlade ter entente zahteval od Rumunske, da v najkrajšem času izjavi, ali se pridruži ententi, ali ne. Odklanjajoč odgovor bo smatrala Rusija za vzrok vojne.

Rekvirirane romunske ladje.

Iz Bukarešte poročajo, da je ruska vlada rekvirirala romunske ladje »Karpattia«, »Turn Severin« in »Constantia«, ki so bile pred tedni odplule v Mariampol ter jih rabi za prevažanje premoga.

Dogodki na Balkanu.

BOJI OB VOJUSI.

Dunaj, 2. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Na levem bregu srednje Vojuse vzhodno Valone smo s strelskim napadom razpršili neki italijanski oddelek. Na dolenji Vojusi boji patruli. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO Z BALKANA.

Berolin, 2. junija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bolgarsko prodiranje.

»Matin« poroča, da so se Bolgari pri Kantiju in Nevrokopu koncentrirali ter se pripravljajo na zasedanje Drame. Tudi Turki zbirajo infanterijo in artiljerijo pri Kantiju.

Majhna grška posadka v utrdbi Rupel je oddala na prodirajoče Bolgare 28 strelcev iz topov. Šele ko je prišlo nemško častniško odposlanstvo, je dal poveljnik ukaz, da se Grki umaknejo premoci.

»Matin« poroča, da so nemško-bolgarske čete razširile svoje črte proti jugu v smeri Okrine. Zdi se, da hočejo ta kraj zasesti. Neki nemški oddelek je došel v Hadji Beglik v Turčiji. Nemška vlada je baje zagotovila grški vladi, da ne namerava zasesti Kavale ali južne Makedonije.

Pred operacijami.

Baje je zagotovil neki grški minister poročevalcu »Matina« da bodo grške čete, ko se prično operacije, skrbela za varstvo življenja in premoženja prebivalstva, za kar imajo na razpolago avtomobile.

V Solunu samem je položaj za Grke neznošen. Prebivalstvo je me-

Novi uspehi pri Arsieru.

NAŠE PRODIRANJE V PROSTORU PRI ARSIERU.

Dunaj, 2. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Vzhodno od pristav Mandrielle so prodrlle naše čete v boj do obmejne kota. V prostoru pri Arsieru so zavzele Monte Parco, vzhodno od Monte Cengio ter se vstallile sedaj tudi južno od krajev Fusine in Posina na južnem bregu potoka Posine.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

31. maja. Na višinah severno doline Ledro in v odseku Rive intenzivno gibanje in navadno delovanje v obrambnih delih pri sovražniku. V Lagarinski dolini so bili včeraj zopetni luti napadi, katere je pripravil in podpiral intenzivni oženj težkih topov in katere je izvršil sovražnik z bravuro, odbiti in napadajoče kolone so bile uničene. Dalje časa je trajal in ljutejši je bil boj na prelazu Bude, kjer je hrabra infanterija 62. polka (brigada sicilijanska) in 207. brigada (Taro) opetovano stopila iz jarkov in je sovražnika z bajonetom vrgla nazaj. V odseku Pasubia artiljerijski dvoboj. Sovražen napad v smeri na Forni Alti je bil zavržen. Med dolino Posino in gorenjim Asticom se bitka razvija. Sovražnik je ojačil svoje sile še posebno v dolini Astica. Včeraj zjutraj je bil zavržen napad v prostoru Campiglie. Dalje proti vzhodu je prisilil intenzivni koncentrični sovražni artiljerijski oženj naše čete, da so zapustile pozicijo na hribu Priafora. Srđit protinapad nam je dal nazaj te sporne pozicije, vendar so se naše čete radi hudega sovražnega artiljerijskega ognja umaknile nekoliko na južno pobočje hriba. Na visoki planoti Asiaga so naši izpraznili Punta Corbin, ustavljali pa so se trdno sovražnemu pritisku na ostali fronti. V Suganski dolini je položaj neizpremenjen. V Karniji in ob Soči od časa do časa artiljerijsko delovanje, z naše strani večje intenzivnosti. Ob gorenjem Butu in v odseku Sv. Martina so naznanjeni drzni sunki malih lastnih infanterijskih oddelkov na sovrážne črte.

Bitka pri Schio?

Vojaske kritiki italijanskih listov pravijo, da klin, ki so ga hoteli Avstrijci vsaditi med Posino - Asticom in Val d'Asso, zadeva na vedno močnejši odpor. Sodijo, da avstro-ogrski napad še ni ustavljen in da treba pričakovati novih dogodkov.

zlasti je pričakovati boje v okolišču Schio, kamor bi utegnili Avstrijci prodreti čez Soglio di Campiglio in Priaforo.

V dolino pri Vicenzi prihajajo vsak dan italijanska ojačenja.

Major Morahit poroča med drugim, da po padcu Asiaga in Arsiera Italijani ne bodo skoro gotovo mogli držati svoje glavne obrambne črte. Zadnje oporišče Italijanov je Schio. Glavno pot Rovereto - Schio obvladujejo že naši topovi. Dolina Posina proti Schio je prekoračena...

V kleščah.

»Eclair« se boji, da nova Cadornova zadrega bi utegnila izzvati avstro - ogrsko ofenzivo na soški fronti, ki bi sklenila klešče, ker je ofenziva na južnem Tirolskem Italijane že skoro napol obkolila. Cadorna se nahaja na vsak način v težkem položaju, ki zahteva največjo strateško umetnost.

Italijanski ministrski svet.

V italijanskem ministrskem svetu dne 1. junija je poročal vojni minister o položaju v odseku južne Tirolske. Ministri so edini v tem, da naj vlada poda zbornici izjavo o vojaškem položaju, predno preide zbornica na dnevni red otvoritvene seje dne 6. junija.

Neresnično italijansko poročilo.

Dunaj, 2. junija. (Koresp. ur.) Iz poročevalskega stana: Italijanski uradno poročilo z dne 27. maja trdi, da je italijanska letalska skupina uničila naša preskrbovališča v Kotju v Ziljski dolini. — Ta trditev ni resnična. V omenjenem kraju ni bilo nikake škode, katero bi povzročile sovražne letalske bombe.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Revolucionarni intervencionisti so sklenili na svojem kongresu, da izdajo na italijanski narod manifest, v katerem povedo, da treba vzdržati vojno do konca, svojim revolucionarnim idealom pa ostanejo zvesti tudi po vojni. Pravijo, da eventualno bi bili prisiljeni, svojo odgovornost ločiti od odgovornosti vlade in njim končno ni nič ležeče ne na dinastiji, ne na vladi.

Mesta Schio, Pioveno in Recaro so civilne oblasti zapustile. — Preko Lugana se poroča, da pregledujejo angleški oficirji italijansko fronto, z namenom, da doženejo, ali so potrebne angleške čete, da se ustavi avstrijska ofenziva. Nekaj angleških topov je baje že na italijanski fronti. — Cadornovo poročilo z dne 1. junija popolnoma molči o zavzetju Asiaga in Arsiera. Prebivalstvo beži iz ogroženih

sto in okolico skoraj popolnoma napustilo ter se naselilo v Volu, Pireju, Kalkidi, Atenah in Larisi. Draginja je bila zadnji čas zelo velika. Tudi nalezljive bolezni se širijo. Begunci pripovedujejo, da so zlasti Francozi odločeni držati Solun za vsako ceno, če bi pa bili prisiljeni mesto zapustiti, nameravajo mesto in pristanišče preprosto popolnoma uničiti. Zadnji čas je bilo v Solunu na tujcih baje zaradi vohunstva izvršenih nad 240 smrtnih obsodb.

Grki pravijo, da ima ententa pri Solunu k večjemu 300.000 mož, da pa je sklepati iz priprav, da bodo zvišali to število na pol milijona. Del srbskih čet je že na fronti in sicer ob Vardaru. Poveljnik je polkovnik Milojević.

Baje so se udeležili zadnjih bojev tudi Portugalci v uniformah, ki so zelo podobne angleškim uniformam.

Diktator Sarraill.

Iz Aten poročajo, da je general Sarraill sporočil grškemu gubernatorju v Solunu, da je dobil od svoje vlade moč diktatorja nad ozemljem Grške, katero je ententa zasedla. V tem svojstvu zahteva, da zapustita delegat grškega zunanega ministrstva Malossis in šef grškega tiskovnega urada Punguras mesto tekom 24 ur, ker se mu zdi navzočnost teh dveh oseb nedopustna. Če se bosta po preteku 24 ur še mudila v Solunu, bo nastopil proti njima v smislu izjemnih odredb.

Črnogorci v srbski vojski.

»Secolo« pravi, da je v srbski vojski tudi 15.000 Črnogorcev, ki pa so morali poleg tega sprejeti tudi srbsko državljanstvo.

Ententa in Grška.

»Temps« silno napada Grško ter pravi, da nastavlja grška vlada Sarraillu past. Hervé zahteva, da naj ostane angleško brodovje v Pireju zasidrano ter nameri svoje topove na Atene, čemur kralj Konstantin ne bo mogel kljubovati. »Secolo« zatrjuje, da so entente države popolnoma edine glede postopanja proti Grški. Zahtevale bodo da se Grška odloči. Baje je bil grško-italijanski konflikt v Epiru nalašč vzprijorjen, da bi prišlo do resnega spopada. To pa je preprečila avstrijska ofenziva.

»Daily Mail« se poslužuje govoreč o Grški izrazov, kakor »sramota«, »nemožati kralj«, »strahopetni častniki«.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

1. junija. Fronta v Iraku. Nobene izpremembe. Neko naše vojnolito je napadlo v odseku Felahije dve sovražni letali ter jih z ognjem strojnih pušk prisililo, da sta pristali. — Fronta v Kavkaziji. Na desnem krilu neznačilni boji patrulj. V centru je zapustil sovražnik, vsled napada 30. maja na njegovo levo krilo, svoje pozicije na tem krilu popolnoma ter se umaknil 20 kilometrov proti severovzhodu. Našete zasledujejo sovražnika. Na levem krilu smo z lahkoto zavrnili napad, ki ga je hotel sovražnik izvršiti na naše pozicije. — Neko naše letalo, ki je med poletom čez otok Imbros in Mavro zapazilo neko sovražno torpedovko, je obloščilo to z bombami, od katerih sta 2 torpedovki zadeli. Ostale fronte neizpremenjene.

Carigrad, 2. junija. (Kor. urad.) Poročilo Agence Tel. Milh. Glavni stan poroča:

Fronta ob Iraku. Nikakega pomembnega naznanila.

Kavkaška fronta. Nikake izpremembe na desnem krilu. V središču smo zasedli kraj Baškej, kakor tudi severno in vzhodno tega kraja se nahajajoče višine 50 km južnovzhodno Mamahatma in v Majsonskem gorovju ležečo višino 2650, 60 kilometrov severovzhodno Mamahatma. Na levem krilu so bili močni sovražni izvidni oddelki od naših izvidnih oddelkov odbiti. — Vzhodno Samosa je naša artiljerija streljala na sovražni motorni čoln, ki je pehal neko barko, barka se je potopila in čoln je zbežal težko poškodovan. — Naša letala so napadla 29. maja z uspehom sovražno taborišče v Rumani pri Sueškem kanalu, kjer je imel sovražnik vsled nanj vrženih bomb in vsled ognja strojnih pušk znatne izgube na ljudeh in živini.

700 Turkov na Ruskem lakote poginilo.

Carigrad, 31. maja. (Kor. urad.) Agence Tel. Milliporoca: Izvemo iz zanesljivega nevtralnega vira to - le dejstvo: Neki ruski vlak ki je vozil turške vjetnike v Sibirijo, se je ustavil v Pensu. Vrata vagonov so bila zapečateni. Naročeno je bilo, da se vrata ne odpro prej, predno vlak ne dospe na namembno postajo. Predno je došel vlak v Penso, je bil nad 12 dni na poti. Iz vagonov je prihajal strahovit smrad. Kljub temu se niso upali niti železniški nastavljenici, niti voditelji vlaka, odpreti vrata. Vprašali so v Petrogradu in čez tri dni je prišlo naročilo, da naj vrata odpro. V vagonih so našli 700 mrtvih. Kar je ljudi še živelo, to so spravili v bolnišnico, kjer so umrli. Ko so prenašali mrtve iz vagonov, sta bila navzoča dva zdravnik. To dejstvo je strašen zločin.

Zarota proti egiptovskemu sultanu.

Kairo, 31. maja. (Koresp. urad.) Skamsee din in Helwabi sta bila spoznana za kriva umora egiptovskega sultana ter obsojena na smrt.

Vesti o miru.

Poročevalec »Berliner Tageblatt« je imel pogovor z ogrskim ministrskim predsednikom grofom Tiszo. Ta mu je med drugim rekel: Brez dvoma so se v zadnjih mesecih ojačali objektivni mirovni pogoji, ki so bili na naši strani dani že davno prej. Zadnje, kar smo mogli v tem oziru želeli, se je zgodilo te dni: Izgnanje Italijanov iz bolgarskega ozemlja. Tudi v nasprotnem taboru je zaznamovati napredek. Toda iz zadnjih izjav Poincaréja in Greya ni posneti, da bi bili dani subjektivni predpogoji za mir, dasi ne vidim, na kake momente nasprotniki še danes opirajo svoja upanja. V trenutku, ko smo uničili agresivni naših nasprotnikov, nismo nič skrivali svoje pripravljenosti za mir. Kakor Bethmann - Hollweg, želim tudi jaz mir, ki bi Evropi zagotovil trajen mir.

Iz angleške zbornice poroča korespondenčni urad: Z ozirom na izjavo nemškega državnega kanclerja v notni na Zedinjene države, da je Nemčija tekom zadnjih mesecev dvakrat izrazila pripravljenost, skleniti mir na podlagi, ki odgovarja njenim življenjskim interesom in da Nemčija ni kriva, če Evropa še ni deležna miru, je poslanec Markham

interpeliral ministrskega predsednika Asquitha: So - li aliranci pripravljeni, se poslužiti nevtralcov, da sporoče Nemčiji gotove pogoje, pod katerimi hočejo skleniti mir, predpostavljajo, da je Nemčija pripravljena istim potem in ob istem času alirancem sporočiti pogoje, pod katerimi je pripravljena, skleniti mir. — Ministrski predsednik je odgovoril, da je državni tajnik Grey že podal izjavo o mirovnem vprašanju. V izjavi nemškega kanclerja ni nič takega, kar bi kazalo, da je Nemčija pripravljena, upoštevati mirovne pogoje, ki zagotavljajo interese alirancem in bodoči evropski mir. Sodi, da Greyevemu govoru nima nič koristnega dostaviti.

Mehika in Zedinjene države.

Ostra mehikanska nota.

Washington, 1. junija. (Kor. ur.) Reuterjev urad javlja: Sodi se, da zadnja nota Mehike, ki dvomi o dobri veri Zedinjenih držav pri odpošiljanju čet v Mehiko, grozi z oboroženim odporom, ako se čet ne umakne, in govori bojevitost, da bi napravila vtisk v lastni deželi. Izjavlja se radi tega, da so ameriške čete brez privoljenja Mehike prekoračile mejo, da bi izsledile Villo. Mehika ne smatra tega za invazijo samo zato, ker so Zedinjene države izjavile, da so si krivo razlagale držanje Mehike. Pozneje, po napadu na Glon Sprigs, je bila meja zopet prekoračena. Čeprav se je trdilo, da ta pohod se je izvršil z odobrenjem mehikanskega konzula, se more slučaj smatrati samo za invazijo v Mehiko. Nota zahteva takojšnjo odstranitev čet Zedinjenih držav in zahteva, naj te prenehajo z ekspedicijami v Mehiko. V notni se izjavlja dalje, da bo Mehika, ko je svoje postopanje natančno opisala, primorana, braniti se proti vsem ameriškim četam, ki se nahajajo na njenem ozemlju. Nota govori o oddelku čet, ki je bil poslan v zasledovanje Ville, kakor da je interniran v državi Chihuahua, in zahteva odgovor oddelka. Končno zahteva določno izjavo glede dejanskih načrtov Amerike napram Mehiki. — Z meročajne strani se poroča, da ameriške čete iz Mehike ne bodo odpoklicane, dokler Carranza ne dokaže, da more ameriško mejo ščititi. Na noto Carranzovo bo sledil odgovor najbrže v tem smislu.

C. in kr. nadporočnik Albin Mlaker, slovenski junak iz Karčevine pri Ptuj.

Per aspera od astra.

Ima le 3 ali 3 1/2 gimn. razreda. To je na kar 30 let. Jaz bi bil v 1. razredu. To je fateranje, ki je resno!

Pred nami leži uradno poročilo generalnega štaba z dne 27. maja 1916, ki se glasi:

»Poročnik (pravzaprav je že c. in kr. nadporočnik) Albin Mlaker, saperskega bataljona št. 14, je vdrl s svojimi ljudmi brez ozira na silno obojestransko obstreljevanje v utrdbo »Casaratti«, vjel sovražne saperske, ki so hoteli utrdbo razstreliti, ter vplnil tri nepoškodovane težke oklopne havbice in dva lahka topa.

Vse avstrijsko časopisje na čelu dunajskega »Neue freie Presse« divi se

po pravici temu junakom čim, ki bo blestel v zgodovini svetovne vojske kot eden najstvarnejših vzgledov slovenskega junštva, slovenskega koncepta, slovenske požrtvovalnosti in neustrašenosti.

Kdo je ta mož? Kdo je ta junak, ki je dovršil tako orjaško dejanje ter se s tem postavil na visoki pedestal svetovne slave.

Odgovor da pesnik Koseski: »Ta pogumni korenina, — je slovenski oratar!«

Čitatelje »Slov. Naroda« bo zanimala povest te srednje meščanske rodbine, iz koje je vzniknil ta »Oberleutenant der Weltgeschichte«, kakor ga upravičeno imenuje »Neue freie Presse«.

Oče Stefan Mlaker rojen je v občini Vrhloga (Oberrau) v slovenjebistriškem okraju iz poštene in imovite slovenske kmetijske rodbine. Po započeti, a ne dokončani gimnazijalnih študijah v Mariboru vstopil je v službo pri južni železnici. Ustanovivši si skromno eksistenčno podlago, oženil se je pred kakimi 26 ali 27 leti s sedanjo gospo Marjeto, rojeno Beg, koje zibelka je tekla v Sašicah pri Toplicah na Dolenjskem. Po daljšem službovanju na Kranjskem dobil je pred mnogimi leti službo postajenačelnika v Moškanjcih, prvi štaciji od Ptuja na progi Pragersko - Budimpešta v smeri proti Ormožu.

Spominjam se, da je odlična gospa in rodoljubkinja v prejšnjih letih rada obiskovala šolske in druge narodne veselice pri Sv. Marjeti pri Ptuj ter tudi aktivno sodelovala pri teh prireditvah.

Skrb za temeljito vzgojo svojih otrok je napolnila g. Stefana Mlakerja, da je prosil direkijo za premeštev v bližnji Ptuj, kjer se je nudila prilika za višjo izobrazbo otrok. Ravateljstvu južne železnice je rad volje izpolnilo vestnemu in pridnemu, proti občinstvu jako postrežljivemu in vpljudnemu uradniku to željo.

Pred več leti preselila se je ta ljuba in skromna rodbina v Ptuj, kjer g. Stefan Mlaker sedaj kot nadrevident službuje. Postavila sta si lepo vilo v Karčevini pri Ptuj na jako lepem, idiličnem kraju na obrežju deroče Drave, koje bistri in sumeči valovi so v mlademu junaku že rano ljubezen do vesljanja in plavanja vzbudili. On, Albin, kakor tudi njegovi bratje in sestre, kojih ima osem, so pravi virtuozi v plavanju in veslanju.

Slavljenec Albin je sedaj 25 let star ter je po dovršenem VI. gimnazijskem razredu vstopil v pionirsko kadetnico v Hainburgu. Dodeljen je bil najprej k pionirskemu bataljonu št. 5 v Kremsu, a pozneje po ustanovitvi saperske, prestatven k saperskemu bataljonu št. 14. Po izbruhu vojne se je posebno odlikoval na ruskem bojišču povodom razstrelitve nekega mostu. Od treh kozakov napaden se je srčno branil, dovršil zadajo in v stegno ranjen se končno rešil. Tudi v Volinji se je odlikoval, tako da mu je armadno poveljstvo 12. voja izreklo v laskavih besedah zahvalo.

O bratu Josipu Mlakerju se je mislilo, da je padel na severnem bojišču. K sreči se je izvedelo, da se nahaja v ruskem vjetništvu pri Vladivostoku; bil je odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Drugi brat, Aleksander, služil kot kadet pri boshercegu, pešpolku št. 2. Mlajši, tretji brat in pet brhkih, zdravih, dovzetnih, nadarjenih deklet, ki vzbujajo s glave, pokrite le s šalom iz rudečega ali modrega blaga, hitele so v mlekarije; moške z razgaljenimi prsi in bujnimi lasmi; dalje delavke z obrabi rožnatimi od mraza, odločnega in trdnega koraka; uslužbenci ministrstev v dolgih suknjah in visokih klobukih, dostojne, nekoliko oguljene zunanosti.

Vsi kriki jutranjega Pariza so se križali na tisti cesti, med tem ko so branje s sočivjem z zibajočimi in ritmičnimi sunki, kakor ladja v viharju, potiskali v polnem vetru svoje zaloge navkreber.

Vse to ni bilo prav nič podobno faubourgu Saint - Germain... Chonchette je čitala na modri tablici na nasprotni strani ulice:

— Rue de Martyrs.

Voznik se je ustavil pred železno ograjo širnega dvorišča, obdanegega od dolgočasnih poslopj, ki so bila vojašnicam precej podobna.

Dina je prišla Chonchetto, ki je še vedno opazovala svojo okolico, za rokv.

— Hitite, ljubica moja; še prehladiš se.

Vstopili ste skozi mala odprta vrata ograje na levi. Se dosti mlada ženska, ki je pometala po dvorišču, je, zagledavši ju, prestala z delom.

Dina jo je brezdvomno poznala, za-

svajo marširajočo občno pozornost, krase srečnima roditelja večer življenja.

Končujemo z besedami »Neue Freie Presse«, ki ni na sumu, da bi slovenskemu junaku preveč laskava:

»Dieser Leutnant, auf den der Morgentau des Ruhmes sich niedergesenkt hat, dieses nachwachsende Reis aus dem Stamme unseres Heeres, darf nicht bloss als Persönlichkeit genommen werden, sondern muss auch zur allgemeinen Bedeutung erhoben werden. Albin Mlaker ist die Ausstrahlung des Besten, das aus den politischen Verschulungen des Österreichers herausgeholt werden kann, die Männlichkeit, die Frische der Veranlagung und die zugreifende Kraft überall dort, wo es ihm gestattet wird, sich frei zu entwickeln.«

Mi podpišemo vsako besedo nemškega lista ter se radostnim srcem pridružimo iskreni slavi slovenskega junaka in hrabrega zmagovalca, ki obeta sijajno bodočnost; čestitamo njemu in njegovi obitelji, kličoč: Mnogaja leta!

Ptuj, 31. maja 1916.

Dr. Anton Brumen.

Vesti iz primorskih dežel.

V ruskem vjetništvu se nahajajo: Leopold Bizjak iz goriškega glavarstva, rojen 1892., pešp. 97., je v Moskvi, evak. bolnica 17., Alojzij Bratina, 1890., pešp. 97., je v Posokolu, gubernija Akmolinsk, Ivan Bolčina, 1886., pešp. 97., kraj ni naveden.

Vsem Cerkljanom pošiljajo srčne pozdrave z bojišča njihovi rojaki - vojaki: Fr. Mezek, Matevž Makuc, Anton Erzen, Peter Obid, Josip Mavri, Roman Mavri.

V Sevnici je umrla v starosti 86 let begunka - vdova Ana Martinec, sorodnica višjega sodnega svetnika pl. Kuhačeviča iz Gorice.

Umrla je v umolnici v Kromerizu Josipina Mihelj iz Rihemberga. Sprejeta je bila v goriško deželno umolnico 9. marca 1911.

Za begunce na južnem Štajerskem. Notranje ministrstvo sporazumno z armadnim poveljstvom je dovolilo, da smejo begunci na južnem Štajerskem s 1. junijem dobivati normalno državno begunsko podpore.

Za one, ki imajo svoje v Italiji. »Zürcherbureau für Aufsuchung Vermisster« naznanja, da zbog nastalih težkoč se ustavlja do novega naznaila razpošiljanje korespondence iz Italije na privatnike v Avstriji. Ostane dovoljeno razpošiljanje korespondence na internirance in vojne vjetnike.

Kurz za italijanske kandidatnje, četrtolietnice v Gradcu. »L' Eco del Litorale« poroča dobesedno iz Gradca: Otvoril se je z najboljšo perspektivo pripravilalni kurz za maturo za one gospodince, katere so dovršile v šolskem letu 1914/15 3. tečaj kakega učiteljskega z italijanskim učnim jezikom. Pouk je sprejel kolegij srednješolskih profesorjev. Praktičen pouk pa se vrši v ljudski in meščanski šoli za begunce italijanske narodnosti. Kurz se zaključil proti koncu septembra. Graške šolske oblasti so obljubile vso svojo podporo. C. kr. štajersko namestništvo pa je dovolilo obiskovalkam kurza bivanje v Gradcu in je obljubilo ubogim izplačevanje begunske podpore (30 kron mesečno). Tudi ugledni ravnatelj goriškega učiteljskega g. Fr. Znidaršič je obljubil

kaj stopila je k njej in ji rekla enostavno:

— Tu smo... nič novega.

— Ne, ničesar, je odgovorila hišnica. Govorila sem z usmiljenko to jutro. Vedno enako. Je - li to mala, ki naj ji jo privedete?

— Da, je odgovorila Dina.

— Prav ljubka je... Podobna ji je, na las... Objemi me mala.

— Ne, je odgovorila Chonchette.

— Boji se; vsaj veste, je hitela Dina... mudi se mi. Popeljem jo gori.

In peljala je deklico za roko čez dvorišče. Da, gotovo je poznala hišo, zakaj prav nič se ni obotavljala med številnimi vrati, ki so vodila na to dvorišče in nosila na vrhu črne nadpise: stopnice A, stopnice B... Naši znanci ste se napolite po lesenih, ozkih, revnih, toda snažnih stopnicah, kakor cela hiša.

V tretjem nadstropju pred malimi vrati se je Dina ustavila rekoč:

— Tukaj je.

Potrkala je. Nihče pa ni odprl. Čakale ste nemirnega srca; hrup kašlja se je oglasil za vrati. Dina se ni upala znova potrkati.

Jasno ste slišale klicati glas:

— Ljuba sestra!

(Dalje prihodnje.)

Chonchette.

Francoski spisatelj Marcel Prevost.

(Dalje.)

Na oglu velike hiše je stal izvošček. Naši znanci sta vstopila. Začuden ju je opazoval voznik, zapirajoč za njima vrata. Nato je pognal in krenil skozi foubourg Saint - Germain, kjer je vladala grobna tišina... Zgoščena sapa se je pritiskala na okna v podobni nežnih arabesk. Chonchette, stisnjena k Dini, si nikakor ni mogla ogreti rok in malo da ni jokala.

Končno je izpregovorila:

— Na! vedeti hočem, kam greve.

Tedaj se je starka jela plaho opravičevati. Neko damo da hočete obiskati, neko staro prijateljico Chonchettine matere, ki je bolna in ki želi videti obedve.

— Ali umira? je vprašala deklica nenadoma.

— Prositi morave svetega Petra in Devico, da ne umre, je odvrnila Dina. Če boš lepo molila, morda ozdravi. Toda zelo, zelo bolna je.

Debele solze so se ji vile po licu.

Deklica je obmolnila in se zamislila... V njeni mali glavici se je zbudilo tisoč spominov. Spomnila se je, da se je Dina mesec dni sem prav izvanredno čudno vedla. Zaprtila je g. Ducatela, da ji da za pomoč pri gospodinjstvu žensko, katero je zunanja najela. In skoro vsak dan je odhajala za kaki dve uri, ne da je povedala, kam. Le, kadar se je vračala, je Chonchette še krepkeje objela kakor sicer.

Konja sta zdaj šla v koraku; vozili so v kreber... Za srežem na oknih je hitro naraščala dnevna svetloba.

Tedaj je Chonchetti šinila v glavo neka misel. Ta dama, če ni ravno pretežko bolna, ji morda podari kaj. Novo leto ni bilo daleč. Kmalu pa je misel izbegnila in deklica, ki se je polagoma v Dininem naročju ogrela, se je zabavala s tem, da je s sapo topila srež na oknih in pogledovala skozi odprtino.

... Bil je že svitel dan in v tej neznani ulici, kjer ju je vozil kočijaž, je videla na hodnikih ljudi, ki so voz dohajali in druge, ki so se ž njim križali... In kako čudno predmestje! Chonchette očmi se niso mogle ločiti od njega, silno ji je ugajalo, ker je bila vajena samote faubourga, kadar je ob nedeljah pohajala v cerkev sv.

Tomaža Akvinskega... Za trenutek se ji je zdelo, kakor da ni več v isti deželi. Ni se pa upala vprašati Dine ter je le rekla:

— Kaj ne, Pariz je zelo velik?

— Da, dragica moja, je odgovorila mulatinja... Večji je kakor vse...

Voznik je zavrl in se ustavil. Dina se je ozirala na cesto in dela:

— Izstopiti morave.

Med tem, ko je ta govorila z voznikom, je Chonchette, ki je bila skočila na tla, vsa zavzeta ogledovala svojo novo okolico.

Bila je to še dosti široka cesta, zelo strma, kraj katere so se vrstile ozke in visoke hiše, vsaka pa je v pritličju imela prodajalno. Zdelo se je, kakor da rinejo druga ob drugo, braneč se proti prečnemu boulevardu, ki si ga videl visoko tam gori; in ta boulevard je bil kakor svetla odprtina, polna solca v primeri s to ulico, črno od raztajanega snega, oslepele od meglice. Malo voz, mnogo ljudi. Nekateri so plezali po strmini proti boulevardu, težko so dihal in so se jim telesa nagibala naprej; drugi so hoteli navzdol kjer so se izgubljali v megli in kjer je kor cerkve, zaokrožen kakor hrbet velike živali ob vzhodu zapiral ulico... Ti pašci so bile ženske, raz-

z vpludnostjo, s katero se odlikuje svojo svojo podporo. Ravnateljstvo kurza si je priskrbelo v »Kaiser Franz Josef - Lehrerinnenheim« gotovo število mest, kjer dobe kandidatke proti mesečnemu plačilu 56 K hrano in stanovanje. — Tako se je preskrbelo za kandidatke italijanske narodnosti, slovenske pa tavaljo okoli kakor izgubljene ovčice.

Za poročnika je povišan praporščak Fran Erjavec 5. domobranskega inanterijskega polka v Pulju.

V Trstu in okolici je strogo prepovedano vsako fotografiranje in slikanje kake pokrajine ali kakega objekta. Kogar bi se zalotilo pri fotografiranju ali slikanju, ga zadene globa do 200 K ali zapor do 14 dni, v težjem slučaju se ga izroči sodišču.

V italijanskem vjetništvu se nahaja Alojzij Ferjančič iz Gorice, enoletni prostovoljec - korporal črn. bat. 157., in sicer v kraju Finalmarina.

Med vjetniki v Srbiji sta izkazana: Josip Hvalič in Anton Lenardič, korporal, črn. p. 27., oba iz goriške okolice.

Predavanje o srednjeveški sužnjosti v primorskih deželah. Vseučilišni docent dr. E. Traversa bo predaval 10. t. m. v »Uraniji« na Dunaju o srednjeveški sužnjosti v primorskih deželah.

Velikega morskoga psa so videli ribiči pri zalivu Bačvica v Dalmaciji. Tehtal je gotovo 1000 kilogramov.

Dnevne vesti.

— Občinski svet ljubljanski ima redno javno sejo v torek, dne 6. junija 1916 ob 6. popoldne v mestni dvorani s tem - le dnevnim redom: Naznanila predsedstva. Odobrenje zapisnika zadnje seje. Oblike novosprejetih ljubljanskih meščanov. Nadomestna volitev članov obrtnega odseka. Personalno - pravnega odseka poročila o dopisu Mestne hranilnice ljubljanske glede izvolitve člana upravnega odbora. Finančnega odseka poročila: o računskem sklepu mestnega zaklada za I. polletje 1915; o računskem sklepu mestnega ubožnega zaklada za I. polletje 1915; o računskem sklepu splošnega ustanovnega zaklada za I. polletje 1915; o računskem sklepu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada tega posojila za I. polletje 1915; o računskem sklepu zaklada meščanske imovine za I. polletje 1915; o poročilu mestnega stavbnega urada o uspehu mestnih vozev v lastni režiji za čas od 1. januarja do 15. aprila 1916; o dopisu ravnateljstva Mestne hranilnice glede znižanja obrestne mere pri hipoteknih posojilih Mestne hranilnice; o prošnji predstojništva hranilnice sv. Jožefa v Ljubljani, za zvišanje pristojbine za hiralce; o prošnji hotelierke Franciške Heger za podaljšanje zakupne pogodbe za zakup hotela »Tivoli« za daljšo zakupno dobo. Stavbnega odseka poročila: o poročilu mestnega stavbnega urada glede gradbe novega šentpeterskega mostu; o dopisu mestnega magistrata glede imenovanja dveh novih ulic ob Cesti v Rožno dolino; o dopisu mestnega magistrata glede odstranitve rastlinjaka na parceli »Gospodarske zveze« ob Bleiweisovi cesti. Ravnateljstva mestne klavnice poročila: o računskem sklepu mestne klavnice za I. polletje 1915; o dopisu ravnatelja mestne klavnice glede spremembe klavničnega regulativa v zadevi klavničnih pristojbin za teleta. Upravnega odbora mestne elektrarne in mestnega vodovoda poročila: o računskem sklepu mestne elektrarne za I. polletje 1915; o računskem sklepu mestnega vodovoda za I. polletje 1915. Dnevni red tajne seje: Naznanila predsedstva. Odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalno - pravnega odseka poročila o prošnji neke šolske služkinje za uvrščenje v status mestnih slug. Obrtnega odseka poročila o raznih prošnjah za razne obrtne koncesije.

— 27. črnovojniški polk. Bogato zgodovinsko uspešno delovanje v svetovni vojni si gradi domači črnovojniški polk št. 27. Bil je doslej že na vseh avstrijskih bojiščih in poročali smo že, da se je odlikoval ta polk po posebnih hrabrosti v Bosni, v Srbiji in v Črni gori. Ta hrabrost je žela priznanje in opetovanih pohvalah polku nadrejenih vojakovodij. Tudi v zadnji dobi so se postavili »stari Kranjci«. Izrečno pohvalo je žel prvi bataljon 27. črnovojniškega polka. Da izvedo zanjo tudi rojaki, naj jo priobčimo doslovno. Glasi se: »Prvi bataljon 27. črnovojniškega polka je v zadnji dobi doprinesel najboljše dokaze svoje vojaške sposobnosti. V sled čuječnosti posadke je bil v noči ... sovražni napad takoj popolnoma odbit. Med silnim obstreljevanjem je posadka v dobi od ... do ... neomajeno vzdržala, imela ne malo izgub, a je v kljub temu svojo službo

v poslojih verno in v svstem izpolnjevanju svoje dolžnosti opravljala. To je zasluga neprestano in v najsprednejših vrstah osebno delujočega poveljnika stotnika Tavčarja, njegovega vzornopridnega častniškega zbora in hrabrega moštva. Izrekom v imenu najvišje službe izbornemu poveljniku, vsem častnikom in moštvu moje posebno priznanje in zahvalo.« — Podpis: g. generala. — Pripomnimo, da je 27. črnovojniški pešpolk imel v vojni vršiti mnogo krat relativno in absolutno jako težke naloge. Dejanje, ki služu navedeni pohvali za podlago, je polk doprinesel na gori, katere ime je znano po silnih, krvavih in neprestanih bojih in po neizmerni strateški važnosti.

— 200.000 K zbirka Teden Rdečega križa na Kranjskem. Najboljši poznavalci razmer so računali, da bo majhna in nebogata vojvodina Kranjska nabrala največ 60.000 K, kar bi tudi odgovarjalo razmerju z drugimi bogatejšimi kronovinami. Nepričakovano visoka zbirka presega torej daleč vsa najsmelejša upanja. Je iznenadila celo nabiralce same. Le-teh nemajhni trud je bogato poplačan s tolikim uspehom, ki se še večja, ker vsak dan dohajajo še nove zbirke. Na čelu vse prireditve v vsej deželi stal je poseben od Deželnega društva Rdečega križa ustanovljen odbor pod predsedstvom ces. svetnika g. Ivana Mathiana, c. in kr. dvornega založnika, s člani gg. dr. Josip Ažman, odvjetnika; Hans Krisper, veletržca in Emil Tönnies, tovarnarja, vsi v Ljubljani. Ta odbor je po vsej deželi organiziral in vodil delo ter je pritegnil k sodelovanju vse prebivalstvo. V resnici se je po vsej deželi strnilo vse na skupno delo brez razlike vsakega strankarstva, prednjačila je pa vsepovsod zlasti duhovščina in učiteljstvo ter sploh vsa inteligenca. Podpirali so odbor krajevni odseki, podružnice društva Rdečega križa in zlasti tudi okrajna glavarstva. Upravičeno lahko rečemo: Vsak je storil svojo dolžnost, vsak je lahko ponosen na izvanreden skupni uspeh nad 200.000 K zbirke, ki glasno kliče, da hoče trdi doma ostalo prebivalstvo Kranjske stati v dolžnostih med prvimi, kakor njeni junaki v vojski vedno vstrajajo na prvem mestu.

— Za »Rdeči križ«. Z dovoljenjem c. kr. policijskega ravnateljstva z dne 30. maja 1916, št. 6/3/Pr., priredi zasebna slovenska dekliška osemrazredna ljudska šola v Lichtenurnovem zavodu v ponedeljek, dne 5. junija 1916 ob 7. zvečer šolsko slavnost, katere čisti donos se izroči Deželnemu in gospejnemu pomožnemu društvu Rdečega križa v Ljubljani. Spored: 1. dr. M. Opeka: Pesem o vinarjih. 2. Kolo. — Volarič: Slovenske mladence, pesem. 3. St. Premrl: Marija pomočnica, pesem. 4. Marija, zaščitnica Avstrije, igra v enem dejanju. 5. Fr. Ferjančič: Predica, pesem. 6. Za Rdeči križ, igra v štirih dejanjih. 7. Lichtenegger: Lepa naša domovina, pesem. 8. Fr. Ferjančič: Naš prapor, pesem. 9. D. Jenko: Spomini na domovino, pesem. 10. Medved: Domovini, pesem. 11. Laharnar: Lahko noč, pesem. 12. Kolo: Cesarska pesem. — Slavnost se vrši na dvorišču Lichtenurnovega zavoda. Vstopnina 1 K. — Z ozirom na blagi namen, se preplačila in darovi hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi vabi — Lichtenurnov zavod.

— Za nemške državljane. Glasom sporočila ces. nemške vlade morajo oni nemški državljani črnovojniški letnika 1917 (rojstno leto 1897), ki so sposobni za vojno, a niso bili izvežbani nemudoma odriniti v Nemčijo ter se zglasti pri prvem okrajnem vojaškem poveljništvu, ki ga dosežejo. Črnovojniški, ki se odpravljajo v Nemčijo, dobe v Ljubljani pojasnila in podpore za vožnje pri konzularnem agentu nemške države g. Otonu Windeisu, Kongresni trg št. 8.

— Napisi v Srbiji. Gospod poročnik Hudč nam piše iz Užice v Srbiji: V 177. številki ste priobčili notico: »Ulična imena v zasedenih srbskih mestih.« V pojasnilo toliko: Manjša srbska mesta poprej niso imela zaznamovanih svojih ulic, narod jih je pač nazival po svoje, toda uradnih imen ni bilo. Radi orientacije za vojaštvo jih je vsak komandant dal označiti po svoje, a to samo provizorno. Na ta način so v Kruševcu in Kraljevu ulice nemške, v Čačku nemške in madžarske, a v Užicu — rimske; vsaka ulica ima namreč svojo rimsko številko, hiše pa arabske. Tako stanujem jaz n. pr. III.—26./1; t. j. ulica III. št. 26. I. nadstropje. V Belemgradu so ulice ostale kakor pred vojno, samo srbske, dve ali tri, so iz razlogov spremenjene.

— Po Rdečem križu na Dunaju. Se je dognalo, da kad. asp. 55. pešpolka France Škočir (Kovačev) iz

Staroga sela pri Kobaridu še živi. omenjeni je bil, kakor se je govorilo ranjen v usta in prišel s tem v rusko vjetništvo. Sedaj se nahaja v Iwanowem, Woznesensk. Gour.: Wladimir, Rusko.

— Kdo kaj ve, kje se nahaja korporal Rudolf Mihelič, domobranskega pešpolka št. 27., 8. stotnija, I. vod. Doma je iz Zarnosteca št. 34., občina Sodražica. Pogreša se od avgusta 1914. Blagohotna poročila se prosijo na njegovo ženo Marijo Mihelič, Zamostec št. 34., pošta Sodražica, proti povrnitvi stroškov.

— Drugo patrijotično nabiranje volenine in kavčuga. V sled odredbe c. in kr. vojnega ministrstva se ima tekom meseca junija t. l. izvršiti vnovič »patrijotično nabiranje volenine in kavčuga«, in sicer natančno po vzorcu predidajočih patrijotičnih zbirk. To nabiralno delo je zopet v rokah šolske mladine, in sicer v Ljubljani to pot v rokah ljudskošolske mladine. Ljubljana se za to delo razdeli v pet okrajev. Nabirali bodo samo dečki, in sicer v skupinah po dva, oziroma trije s posebnimi izkaznicami. Najprej razdele stranekam oklice in čez nekaj dni pridejo po pripravljeno blago, ki bodi — če le mogoče — v zavojih in prevezano z motvozom. Ker je ljubljansko občinstvo že nešteto krat najsilnejše posvedočilo svoje patrijotsko mišljenje, je pričakovati, da bo tudi ob tej priliki darovalo v patrijotične namene kar največ možno volenine in predmetov iz kavčuga. Darove iz kavčuga bi bilo posebe zamotati.

— Nakup konj. C. in kr. uprava kupi proti takojšnjemu plačilu konje od četrtega leta naprej. Posestniki takih konj se vabijo v Ljubljano v konjeniško vojašnico (Nuschakova vojašnica) v Trnovem, kjer jih bo nakupovalna komisija vsaki dan od 28. maja od 9. ure jutraj naprej sprejemala. Konj, kateri imajo evidenčni list, se seveda ne sme prodajati.

— Deželna gospodarsko - pomožna pisarna za v poklicane vojnike v Ljubljani (sodna palača), daje brezplačno pravno pomoč in zastopstvo v zasebnopravnih zadevah v poklicancev in njih svojcev.

— C. kr. posredovalnica za delo vojnih invalidov na Kranjskem, deželni urad Ljubljana. Za nek trg na spodnjem Štajerskem se išče invalid za službo ob. sluge in redarja. Znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Neženjenji imajo prednost. Plača po vporabljenosti. Išče se tudi portir in sluga za neki konsulat v Trstu. Znanje nemškega in kakega slovanskega jezika potrebno. C. kr. posredovalnica se nahaja v ravnateljski pisarni c. kr. drž. obrtne šole, Gorupova ulica št. 10, I. nadstropje, vrata 33.

— Obrtniki, pozor! Vsi oni obrtniki, ki so dobili v smislu § 58 obrt. reda odlikovanje, da smejo imeti cesarskega orla na napisu in pečatu, se opozarjajo, da morajo sedaj imeti mali avstrijski grb, kakor je opisan v razglasu c. kr. ministrskega predsednika z dne 3. novembra 1915, št. 327 drž. zak.

— Povišanje cen tobačnih izdelkov. Počeniš z 1. junijem 1916 so se tobačni izdelki splošno podražili, kar je bilo neizogibno in je naravno posledica povišanja izdelovalnih stroškov in potrebe dvigniti državne dohodke. Cene inozemskih tobakov so poskočile do 100% in one ogrskih tobakov do 50%, poleg tega so se pa tudi podražile vse druge potrebščine. Razen tega so se povišale osebne doklade uradnikom in delavcem, tako da se mora računati s tem, da se bodo zvišali v najbližji bodočnosti po vojni izdelovalni stroški še za 30 do 50 milijonov kron. Da mora država in svrhu pokritja velikanskih vojnih stroškov iskati novih virov in obstoječe vire dohodkov, kjer je le mogoče dvigniti, bo vsakomur jasno. V sled tega, kar je čisto naravno, tudi kadilcev ni moglo prezreti. Uprava tobačnega monopola si je pa prizadevala, da po možnosti ne obremeni preveč kadilcev. Tako so se podražile male tuzemske, mešane inozemske smotke, cigarilos, portoriko, kube in viržinke, ki zavzemajo 90% konzuma pri smotkah, le za 1 vinar komad, boljše vrste smotk za 2 do 4 vinarje, najfinejše smotke za 6 vinarjev in konečno razkosnostne smotke za 10 do 40 vinarjev komad. Isto velja za svačice. Od teh so se ogrske, drama in športne svačice, ki znašajo 80% vsega svačičnega konzuma, podražile le za pol vinarja komad, boljše vrste za en vinar, fine za 2 vinarja in najfinejše za 3 in 4 vinarje komad. Navidezno so se v višji meri podražili svačični tobaki, pri kojih je cena in sicer pri najcenejših in onih, po katerih je povpraševanje največje, sledeče poskočila za zavitek 25 g: pri najfinejšem ogrskem svačičnem tobaku od 22 na 30 vinarjev, pri dramskem od 30 na 40 vinarjev, pri srednje finem

turkiem od 44 na 65 vinarjev in pri finem hercegavskem od 60 na 90 vinarjev. Pri finih svačičnih tobakih se je dvignila cena pri 100 g za 1 K 80 vin. do 4 K 20 vinarjev in pri najfinejših vrstah za 6 do 8 K. To podražanje je pa le navidezno, kajti od kadilca samega napravljena svačica, ki tehta 1 g ne stane nič več, kakor izgotovljena svačica, ki si jo kupi v trafiki. Pri tobakih za pipo se je podražil domači tobak od 8 vinarjev na 9 vinarjev za zavitek 30 g. Cene tobaka za nosljanje, po kojem je zanimanje vedno manjše, so ostale neizpremenjene. To podražanje tobačnih izdelkov bo pa imelo za državo šele po povratku normalnih razmer popoln finančni uspeh, ker se sedaj v vojnem času zvišani prejemki iz podražanja tobaka zjednačijo s povišanimi izdelovalnimi stroški in z oddajo tobačnih izdelkov v veliki množini vojaštvu po nižnji ceni.

— Drenikov vrh. Naznanja se tem potom, da je Drenikov vrh, kateri se nahaja začasno v posesti c. in kr. rezervne bolnišnice št. 2, tu, vojaško zaprt, ter so pota na tem posestvu za občinstvo nedopustna. Ker pa vodi okoli tega posestva lepa turistovska pot, se občinstvo lahko izogne neprilicam, katere bi imelo pri prehodu skozi posestvo, s tamšnjo stražo.

— Ljudskošolska vest. Ana Tylli je nameščena za suplentinjo v Spodnjem Toplem vrhu, ker je učitelj Josip Strauss odšel k vojakom.

— Poroka. Poročil se je gospod Rudolf pl. Schildenfeld, sodni uradnik, z gospico Pavlo Ramovš. Bilo srečno!

— Javna knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« je izposodila v mesecu maju 4789 knjig. Knjižnica posluje vsak torek, sredo, petek in soboto od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. popoldne v društvenih prostorih Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčana na Rimski cesti št. 19). Knjižnica šteje 6528 izposojanj določenih knjig in je dostopna vsakomur. Na razpolago so novi popolni knjižnični imeniki.

— Kovinska zadruga v Ljubljani naznanja, da se vrši preizkušnja javencev dne 8. junija ob 10. popoldne v zadrugi pisarni. Pismene ali ustne priglavitve je oddati najkasneje do 5. junija predsedniku g. A. Lenčku ali načelniku g. V. Urbančiču.

— Mestna zastavljalnica ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 15. t. m. redna mesečna dražba v mesecu juniju 1915 zastavljenih dragocenosti in efektov od 3. popoldne dalje v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoče rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

— Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinese stranke dopoldne en dan pred vršujočo se dražbo v urad. Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti se od zato interesiranih oseb lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 12. ure dopoldne v uradnih prostorih.

Teden Rdečega križa v Kamniku in kamniškem političnem okraju se je prav dobro obnesel. Kamniški krajevni odbor (načelnik g. baron Lazarini) je sklenil izvesti to prireditve za cel politični okraj in je poveril nalogo o izpeljavi te prireditve c. kr. davčnemu oficijalu Franu Kratner, ki je prevzeto težavno delo odlično dovršil. V Kamniku razprodali so gg. trgovci radevolje zastavice in deloma tudi znake, dne 30. aprila pa so prodajale gospice znake in cvetice po ulicah ter so dosegle znatne uspehe. Dne 29. aprila prirejen cerkven koncert v župnijski cerkvi donesel je 603 K 26 v prid tednu Rdečega križa. Prodalo se je v Kamniku znakov in zastavic za 112 K 60 v in nabralo prostovolnih doneskov 398 K 34 v. Skupni dohodki v mestu znašajo 2114 K 20 v, torej na vsako osebo izdatka več kot eno krono. Na zunanje občine se porazdelilo cvetic, znakov in zastavic za 3764 K 10 v, prostovolnih doneskov in novih udin pa so občine doposlale 6523 K 89 v in naravnost v Ljubljano, kolikor je dosedaj znano, 543 K 10 v, tako da znaša skupen uspeh kamenškega političnega okraja 12.945 K 30 v. Pridobilo se je 144 novih udov in sicer 3 po 100 K (Domžale), 140 po 4 K in 1 po 2 K. Vplačalo se je teh udin 624 K. Vseh članov šteje sedaj podružnica 276. Nekateri občine, kakor: Domžale, Dob, Dolisko, Blagovica, Dol, Moravče, Jarše, Motnik, Spitalič, Šmarca itd. so se v požitvovnosti in patrijotizmu posebno izkazale. Vsem, ki so pri tej prireditvi sodelovali in pripomogli do tako lepega uspeha, izrekamo tem potom najlepšo zahvalo.

Teden Rdečega križa na Javorniku. Pod vodstvom gđc. M. Lilek, c. kr. poštarice in petih predsednih gospodičen učiteljic se je nabralo v tednu Rdečega križa 1100 K. Pristopilo je več članov, kateri so trudopolno sodelovali.

Teden Rdečega križa na Jesenicah. Gorenjsko. Jeseniška podružnica avstrijske družbe Rdečega križa je zamogla izkazati s pomočjo vseh slojev, obeh narodnosti, kakor občine, župnega urada, kranjske obrtne družbe, železniške postaje, šol, društev, kino - gledišča i. dr. sledeče, tednu Rdečega križa namenjene vsote: Za znake, nabiralne pole, prireditve, zastave 2334 K 40 v, kateri znesek se je že oddal svojemu namenu. Posebni darovi namenjeni podružnici 280 K, udnine 54 K, skupaj 2668 K 40 v. Vsem darovalcem, nič manj pa onim damam in gospodom, pa tudi šolski mladini, ki so celo čez določen čas, kar je tudi krivo zakasnjenemu poročilu, neumorno delovali za dobro stvar — se tem potom izreka iskrena zahvala. Ka.

Logatec. Dne 1. junija je iz neznanega vzroka pogorela hišica krojača Antona Križaja. Takoj prihiteli vojniki in domača požarna bramba, so rešili ubogi družini vsaj pohištvo. Zavarovalnina je zelo nizka, zato je spodob, da mu domačini pomagajo kolikor mogoče.

Jecljanje. Mati z jecljivo otrokom prav lepo prosi za svet ali in kako se odpravi ali vsaj zmanjša ta napaka govorjenja? Slišala je, da je v Gradcu šola za take otroke. Prosi prav lepo, ako je komu kaj več znano, naj blagovoli to sporočiti v »Slov. Narodu«. Za vsak nasvet bo prav iz srca hvaležna. Pomagajte torej ubogemu otroku in nesrečni materi!

Poskušen samomor. Mizarskega mojstra žena Terezija Antik v Mariboru, že 61 let stara, si je z britvijo poskusila prerezati žile in se je na roki težko poškodovala. Zdaj je v bolnici.

Otrok iz Kodanja. Kino »Ideal«. Kakor znano, prične danes, v soboto, dne 3. junija Ideal - kino s predvajanjem učinkovitih nordijskih filmov. Spored učinkovitosti za 3 dneve: Danes 3., nedeljo 4., ponedeljek 5. junija: Otrok iz Kodanja. Drama male filmske igralke v 4 dejanjih s priljubljenima igralcema Oto in Hani Reinwald v glavnih vlogah. Krasno inscenirana slika, koje prizori z obema gori imenovanima otrokoma nudijo največji užitek. Usoda otroška, vedno zanimala, zlasti še, če je tako krasno orisana, kakor v tem filmu. Druga točka tega sporeda je veselo igra »Ogrinjalo pade« z gg. Buchom in Olsenom v glavnih vlogah. To je ena najprivlačnejših burk izmed vrste »nordijskih filmov«. Zelo zanimiv je tudi Sascha - Messtrov teden 81 a. Ta spored je mladini tudi primeren. — Drugi spored nordijskih učinkovitosti se bo predvajal od toka 6. do četrta 8. junija z glavno dramo: Mož in njegova senca. Igra v 4 dejanjih s priljubljenim umetnikom Vald. Psilandom v glavni vlogi. — Predstave ob delavnikih ob pol 5. popoldan, 6., pol 8., in 9. zvečer. — Ob nedeljah in praznikih ob pol 11. dopoldne, 3., pol 5. popoldne in 6., pol 8. in 9. zvečer. Kino »Ideal«.

Najden križec. V Ljubljani 15. ali 16. maja sem našel križec s krono na vrhu. Sredi križca so vdane dve črki F. J., na drugi strani pa letnica 1849.; okoli je pisano: Viribus unitis. Kdor je ta križec izgubil, naj se oglasi. Našel ga je Alojzij Habjančič, k. u. k. Inf. Rgt. Nr. 17., 4. Felderzatz-Marschkomp., 4. Zug, Judenburg, Ober - Steiermark.

Damsko uro je našel v nedeljo dopoldne v Vižmarjih Fran Lukman, ki stanuje v Rožni dolini 109. Dama, ki je izgubila uro, naj se zglasti pri njem.

Razne stvari.

* **Usoda na Portugalskem** zaplenjenih nemških ladij. Iz Berne javljajo: Izmed 65, na Portugalskem zaplenjenih nemških parnikov, jih je bilo 5 prepuščenih Italiji, drugi pa se bodo rabili deloma za prevoz vojaštva četverozveznih držav, deloma se uvrste kot pomožne križarke v portugalsko mornarico.

* **Oporoka ruskega velikega kneza Konstantina.** Lani je umrl veliki knez Konstantin Konstantinovič, zapustivši oporoko, ki je postala znana šele zdaj, ker jo je moral prej car odobriti. Veliki knez Konstantin je bil odličen ruski pesnik in pisatelj. Zapustil je Puškinov prstan bodočemu Puškinovemu muzeju in za njega ustanovitev veliko svoto. Akademija znanosti v Petrogradu dobi vso obširno in važno korespondenco pokojnikovo z najrazličnejšimi političnimi in literarnimi osebnostmi. Veliki knez je zapustil tudi važne zapiske, a je določil da se smejo obelodaniti šele leta 2005.

* **Morilec žensk aretiran?** »Prager - Abendblatt« poroča iz Komorana pri Pribramu: Tukajšnji orožniki so aretirali v komoranski tovarni izstrelkov zaposlenega ogrskega črnovojniškega vojaka Václava Lipo, ki je na sumu, da je identičen z zasledovanim morilcem žensk Belo Kišem iz Činkote pri Budimpešti. Aretiranec je po Kiševi fotografiji frapantno podoben morilcu žensk. Tudi neke posebnosti zasledovanega morilca ima aretirani Lipa. Postal je sumljiv tudi vsled tega, ker je sklepal znanje z mnogimi ženskami in jim delal ženitovanijske ponudbe. Aretiranec srdito taji, da bi bil s Kišem identičen.

* **Mastni dobiček.** Delniška družba »Böhmische Petroleumraffinerie« v Kolínu je glasom svoje bilance napravila v letu 1915. čistega dobička 2.064.400 kron, zaslužila je torej 564.400 kron več, kakor znaša sploh ves njen delniški kapital. To je velikanski uspeh, kajti ta dobiček kaže, da je družba v enem letu zaslužila 137 odstotno obrestovanje svojega kapitala. Delničarjem bo družba izplačala 30 odstotno obresti, ostalo ji bo pa še poldrugi milijon od čistega dobička. Ta družba obstoji 14 let, a do vojne se ji je godilo slabo in jo je bilo še pred dvema letoma treba sanirati. Pa je prišla vojna družba je ljudsko stisko izkoriščala in napravila masten dobiček.

* **Velikovaradinski bolniški škandal.** Pred sodiščem v Velikem Varadinu na Ogrskem se je v ponedeljek začela obravnava proti nekaterim osebam, ki so prevzele dajanje hrane v vojaških bolnicah, pa so pri tem goljufale. Obtožen je Aladar Strasser, ki daje za bolnice v Velikem Varadinu že deset let hrano in je pri tem zaslužil veliko premoženje. Obtožena je tudi njegova žena, ki je hodila po bolnicah in službujočemu osebju naročala, kako morajo bolne in ranjene vojake pri jedi in pijači prikrajševati. Sodelovala sta pri teh sleparijah tudi bolniški nadzornik Vogel in manipulacijski uradnik Schunka. Kancelist Sos pa je dal podkupiti, da je o vsem tem molčal. Kako se je goljufalo, se vidi že iz tega, da so bolnikom belili jedi z lojem, mesto z mastjo.

* **Svoboda na morju.** V dveh izjavah vodilnih oseb na Nemškem in nemškega časopisja glede pogojev za mir, se s posebnim poudarkom ponavljajo, da zahtevajo Nemci svobodo na morju. To je, sodeč po teh izjavah, sploh predpogoj za mir. Svoboda na morju je izraz, v katerem tiči veliko več, kakor bi kdo na prvi pogled trdil. Svobodnega gibanja na morju ne more nihče braniti nobeni državi, kadar vlada mir, in je seveda izključeno, da bi se katerikoli državi moglo zabraniti. Kadar bo zopet mir, bodo lahko vse ladje vozile po morju, kolikor bodo hotele. Zahtevajoč svobodo na morju, pa misli Nemčija seveda vse več kakor le neomejeno prostost, voziti po morju. Zanj pomeni svoboda na morju zagotovitev, da druge države ne bodo nalagale posebnih carin na tovore, ki jih pripeljejo nemške ladje in da ne bodo druge države umetno ovirale tekmovanja tujih ladij z domačimi. Že davno pred sedanjo vojno so Angleži jako pisano gledali mnogoštevilne nemške ladje, ki so se ustavljale v vseh angleških pristanih in angleškim ladjam odvzemale tovore in potnike, kakor so angleški tovarnarji pisano gledali, da uvažajo nemške ladje toliko nemških industrijskih izdelkov na Angleško in v njene kolonije. V Zedinjenih državah ameriških so že pred leti začeli pospeševati domače ladje-telstvo s tem, da so določili za tovore, ki jih pripeljejo ameriške ladje, nižjo carino, kakor jih je plačati za to-

vore, ki jih pripeljejo tuje ladje. — Zadnje čase se trudi Amerika, da bi to še poostрила; poskuša ustvariti za vse ameriške države dogovor, da bi v vseh imele ameriške ladje prednost pred tujimi. Že to je na škodo Angležki in Nemčiji, ki sta doslej delali s svojimi ladjami velike kupčije v Ameriki, a še večjo pozornost vzbuja na Nemškem dejstvo, da se menda tudi Angleži pripravljajo na nekaj takega. Vsaj angleški trgovinski minist. Runciman je v angleškem parlamentu namignil, da obnovi Angleška navigacijski akt iz l. 1651., češ, da bi bilo to najhujše orožje za gospodarski boj proti imperialističnim težnjam. Navigacijski akt pravi: »Z evropskega kontinenta se sme blago prevažati samo ali na angleških ladjah, ali na ladjah iste države, iz katere blago izvira. Blago iz prekmorskih dežel se sme na Angleško uvažati samo na angleških ladjah.« — Če bi četverozveza mogla seveda s primerno modifikacijo uveljaviti kaj takega, potem bi se seveda sploh več ne moglo govoriti o svobodi na morju.

* **Pozabljen jubilej.** Tiho in neopaženo je potekla dne 16. maja 25. obletnica, kar je bila sklenjena rusko-francoska zveza, ki je od takrat bila os vse mednarodne politike v Evropi. Misel te zveze se je porodila na Ruskem in je bila posledica različnih dogodkov od l. 1848. To leto je Rusija prihitela Avstriji na pomoč in je udušila madžarsko revolucijo, toda vzlic temu je Avstrija l. 1858. pomagala Angleški, Franciji, Sardiniji in Turčiji proti Rusiji in prisilila rusko armado, da se je morala umakniti iz Bolgarske in Rumunske. Po pariškem miru so bile v Evropi vse države izločene in ni bilo med njimi nikakih zvez. Med Rusijo in med Avstrijo je vladala velika hladnost in so bili stiki med tema državama zgolj oficijalni. Postalni so drugačni šele pred rusko - turško vojno. Tedaj je bil med Avstrijo in Rusijo sklenjen dogovor, čigar vsebina ni znana v detaljih, ki pa je Rusiji zagotovil za vojno proti Turčiji nevtralnost Avstrije. Rusko-turški vojni je sledil berlinski kongres. Na tem kongresu je Rusija izgubila vse, kar si je izvojevala v vojni proti Turčiji, pač pa je dobila Avstrija po vplivu Nemčije in Angleške mandata, da sme zasesti Bosno in Hercegovino. S tem je bila premenjena konstelacija v Evropi. S podelitvijo mandata za okupacijo Bosne in Hercegovine je prišla Avstrija v tesno zvezo z Nemčijo in v nasprotje z Rusijo. Ruski kancelar Gorčakov, premagan na berlinskem kongresu, je vsled tega poskusil dati ruski politiki novo orijentacijo. Antagonizem proti Avstriji in Angleški je rodil približanje Rusije Franciji. Ruski poslanik v Pariz, baron Morenheim je dobil naročilo, da pripravi tla za rusko - francosko zvezo. Francija je sovražila Nemčijo, Rusija Avstrijo — iz tega paralelizma se je začelo porajanje nove alijance, ki je zvezala v politično zvezo demokratično republiko z absolutno monarhijo. Ko je l. 1888. imel Bismarck v nemškem drž. zboru svoj veliki govor proti Rusiji in provzročil padanje ruskih papirjev na berlinskem trgu, je ves svet zaslutil, da je rusko - francoska zveza v bistvu gotova stvar, zlasti ko je Mohrenheim v kratkem času znal pridobiti Francijo, da je s 500 milijonami frankov priskočila Rusiji na pomoč. Prve dni maja 1891. je bila v Parizu subskripcija na 3% rusko drž. posojilo — podpisano je bilo sedemkrat. Detaljna pogajanja za rusko - francosko zvezo sta vodila za Rusijo Giers, za Francijo Laboulay in dne 16. maja 1891. sta alijanci pogodbo podpisala ruski car Aleksander III. in prezident francoske republike Sadi - Carnot. Tisto leto je še francoska eskadra napravila obisk v Kronštatu, kjer jo je pozdravil ruski car, delegacija francoskih pomorščakov pod vodstvom admirala Gervaisa je pa napravila obisk v Moskvi, kjer so se že v znamenju alijance vršila fraternizovanja. Od tedaj je rusko - francoska alijanci pogodba neprestano v veljavi. Vedelo se je že l. 1891. da je ta alijanci pogodba instrument vojne; da je bila ta sodba pravična, čutimo v sedanji vojni.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika trdke Ciuha & Jesih, »Pod Trančo« vzljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu maju vložilo se je na tekoči račun in na knjižice kron 6.110.792-92, dvignilo pa kron

11.047.956-32. Stanje vlog koncem maja K 21.053.084-14.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Najboljše za
negovanje zob

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, za darovane krasne vence, kakor za mnogobrojno čaščečo udeležbo pri pogrebu naše ljube, dobre matere, oziroma stare in prastare matere in tašče, gospe

Jeti Mikusch

izrekamo našo najiskrenjšo zahvalo.

Žalnoči ostali.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega, dobrega soproga, oziroma očeta in bratranca, gospopa

dr. Ivana Kladva

c. kr. sodnega nadsvetnika v p.

izrekamo tem potom našo najiskrenjšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo blag. gospodu primariju dr. Josipu Stojcu za veliko prikrb ob težki bolezni ljubega rajnika, častitim sestram usmiljenkam za vso požrtvovalnost, in vsem, ki so spremlili nepozabnega pokojnika na njega zadnji pot.

Globoko žalnoči ostali.

Zdravilišče

Gleichenberg
Stajersko.

Sezún: 15. maja do 30. sep.

Prospekte daje zdraviliščna komisija.

Žepni življenjepis

nadomestne serije po 50 slik, vojne serije po 30 slik daje trgovcem najceneje

VLAS in drug

trgovina in prodaja filmov, Praga, Vodičeva ulica 7. Zahtevajte prospekte.

Kupim v Spod. Siški, Vodmatu ali kje v bližini mesta 1787

malo hišo z vrtom

pripravno za gostilno. Ponudbe pod „mala hiša/1787“ na upravo lista.

1 steklenica 2-40 K

Kuverte s firmo Narodna tiskarna.

Temeljem zanesljivih poročil stoprav izza zadnjih dni naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj sin, oziroma brat, gospod

Bogdan Šavnik

kand. inž., c. in kr. poročnik v rez., o. in kr. Petrovaradinskega pehotnega polka in fronti častnik ob Soči,

dne 26. julija 1915 padel na bojišču, kraj Doberdobske planote.

Počivaj v miru ljubljenc, ob meji domače zemlje!

Blagega spomina zanj, tihega sožalja zase in za svoje prosi

1765

Dr. Edvard Šavnik.

V KRANJU, dne 31. majnika 1916.

Zahvala.

Za izkazano sočutje o priliki smrti našega ljubljenega soproga, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Ivana Obersnela

izrekamo vsem prijateljem in znancem najprisrčnejšo zahvalo,

V LOKVI, dne 28. majnika 1916.

1770

Žalnoči ostali.

Najboljši detektivski film, ki je kedaj izšel v
KINO „CENTRAL“

v deželnem gledališču.

Samo 3 dni: v soboto 3., nedeljo 4., ponedelj. 5. junija:

SREBRNA KROGLJA.

Po znanem detektivskem romanu „Opoka“, spisal Pavel Rosenhayn. Drugi doživljaj detektiva ENGELBERTA FOXA. Režija: Richard Oswald.

1700 metrov dolgi film!

1700 metrov dolgi film!

Nobeno vsakdanje dejanje, ampak nove senzacije z občudovanja vredno tehniko napravljajo ta film za najboljšega sezije!

Pri vseh predstavah

najnovejši kinematografski posnetki z bojišč.

Stanje denarnih vlog K 106,017.740-62.

Glavnica K 40,000.000-—.

Češka industrijalna banka

podružnica v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 9.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vloge na knjižice in na tekoči račun.

Kredite za aprovizacijske nakupe in financiranje vojaških dobav.

Lepa birmanska darila!

Vojne ure! Vojne ure! Po najnižjih cenah!

Največja izbira
UR

veržice, zapestnice, uhanev in briljantov.

Vljudno vabi za obilen obisk

FR. ČUDEN

Prešernova ulica 1.

Delničar švicarskih tovarn ur
„Union“.

Vojnopoštne dopisnice.

K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubezenskih
K 5-—; umetniških razglednic K 6 razpošila
po povzetju 1551Schleier-jova zaloga razglednic
Dunaj XVI/15, Brunnengasse 67.
Ako ne ugaja, denar nazaj.

Spretno

likarico

za moške srajce, proti dobri plači,
se za stalno sprejme. Vpraša se pri
C. J. Hamann, Ljubljana.

1606

Popravila in preobleke
:: točno in cenovno ::

Najcenejše

Popravila in preobleke
:: točno in cenovno ::

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Slivovka, tropinovec in Rum

1729

v množinah od 60 l dalje, po nizkih dnevnih cenah se dobi pri tvrdki

A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

689

M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl - sinovi

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev

Resljeva cesta 1 **LJUBLJANA** Marijin trg 1priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih
barv, prstnega kranjskega firneža, mavca, prašnega
olja za tla, strojnega olja, karbolinoja, čopičev, steklar.
kloja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

A. & E. Skabernè
Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila.
Ljubljana, Mestni trg 10.Velika
izbira
nogavic!

ORCEVA KOLE
SO PA LE
RAJBOLSA
A'COREC
SPECIJALNA TRGOVINA S
KOLESI IN DELI
LJUBLJANA
MARJETEREZIJE CESTA 14
= NOUSVET = naspr. KOLZEJA =

THE VERA American Shoe

za gospode in dame
so dospeli
iz Amerike.Edina prodaja
ževljarnica**J. Szantner**

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Priznana najnižje cene!

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

odprto skladišče nasproti števil. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih svilenih klobukov
in slamnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih stnihtovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznana najnižje cene!

Pesem mladine.

1916.

Mojo srčno kri škropite,
po planinskih solčnih tleh,
kakor seme je vrzite
po dole in po bregih!

In srce jim bo ogrelo
cvetje zraslo iz krvi,
da za rod in dom plamtelo
bode jim do konca dni!

S. Gregorčič.

In kamorkoli se oko obrne,
cvete lepote nepopisne kras;
prizor se za prizorom nam odgrne —
slik svežih, pestrih živobojni pas!
V nebo visoko, v solca luč pre-
žarno

gora se kamen dviga vekovit,
molče se pno grebeni v noč vi-
harno

kaj more grom jim in kaj strele svit!
Njih veličast stoji nepremagljiva,
kot je za dom ljubezen neminljiva!

V pobočju gozd skrivnostno tam
šumi:

zelena halja vije se v podolje;
in s ptico ptica sladko govori,
studenca val odpeva dobre volje;
šum reke raste in drhteč zamira,
kot da umetnikova roka daleč kje
mogočnim orglam tajnosti odpira,
ki srcu le umljivo govore...
O, kam bežiš, bobnajući glas vodá,
šepet ti mehki našega vodovja?
V življenje budi semena polja,
da blesk zasine žitnega valovja,
ki v vetru se poljubnih poigrava,
kot zlato morje pada, vstaja,
plava...

O, kam?... Ni li tam dolj naše
morje,

ki nosijo valovi mu pozdrav
od tod, kjer boči naše se obzorje?
Pozdrav sporoča naša mu ljubav!
Ko vode so nam zemljo porosile,
v oblak se dvignile, vanj se izlile,
grede, da z morjem bi združile se,
spojile,

ki — nikdar mirno — hrepeni v
daljave,

kot ščit jeklen ob prsih očetnjave
v neba sinjino brizga val peneč,
tako grozan, tako preteč!
O, morja sila ti nepremagljiva,
kot je za dom ljubezen neminljiva!

Pod zemljo pa priroda večno snuje,
prečudne tvore oblikuje —
in človek ostrmi zavzet,
zroč ta podzemski bajni svet.
Um roki pota naravnava,
da seza v temo po zaklad,
ki v ceni zraste tisočkrat,
ko misli jasne moč mu zdrava
namen odkáže in obliko da,
ki nam naj služi, nam velja!

Nam?... Kaj pravice reče čast,
ko svet je ta nam vpisan v last?
Smo li, ko nismo nič imeli,
z nasiljem drugemu ga vzeli?
Je li krvava naša pest
in z grehi obtežena vest?
So li ga tujci nam ravnali,
brez dela mi plodove brali?
Morda brez ognja smo srca
v lenobi duševni čakali,
da nam pero in knjigo da
usmiljenje sovražnega sveta?...

Dni davnih doba, ti govori,
če nisi ob prosvete zóri
tu zrla naših dedov že,
kako so misli njili rodile
zavest in dvigale srce;
kako njih delavne roké
tla so orale, dom gradile
in kot z verigami nasé
to čveto zemljo priklenile!
Ta vez na vek je nezlomljiva,
kot je za dom ljubezen neminljiva!

Kar smo — to naša je pravica!
Stran, kdor grabljivo hoče k nam!
Če dvigne ena se desnica,
junak od nas že vsak je sam!
Če pa vseh moč se v eno združi,
teh tisoč rok le v eno pest,
spoznaj, kako se domu služi,
kako je vsak do smrti zvest!

O, pač srce se krči, duša plaka,
ko smrt objela je junaka —
vsak vreden vseh je bolečin!
Nad njim pač sklanja misel vsaka
do mrzle jame se globin!
A kri njegova nam rodi
jasnejše, svobodnejše dni!
Iz te krvi, iz del junaštva,
ki v njih mirje pohlep sovraštva,
premnoga žrtev dviga našo čast,
spoznanja v prsi lije slast:
Ne v spone stisk in v temo zmot —
naprej, navzgor gre naša pot!

Mladina — jaz na mesta njih,
ki bili so, a ni jih več,
hitim duš razviharjenih,
k prisegi dvigam glas grmeč:
Do koder vid ponosno polje,
vsi ene misli, želje, nade, volje,
iz sil duha in rok graječ,
nikdar s pokojem se mameč,
za dom stojimo vojska neznagljava,
kot je ljubezen naša neminljiva!
Ustvarjamo, prerajamo —
v življenje novo vstajamo!

E. Gangl.

Dve stiskalnici za seno
dobro ohranjeni kupi takoj
Rudolf Dergan,
trgovec
Laški trg, Štajerske.

Boljša gospa srednje starosti,
dobro izurjena v gospodinjstvu,
v šivanju in ročnih delih išče
primerne službe.

Ponudbe pod „Zaupljiva/1750“
na upravnishvo »Slov. Naroda«. 1750

Enonadstropna hiša

v Krasah pri Postojni, nanovo po-
pravljena, z lepim sadnim vrtom in
njivami **se prod.** Hiša je tik glavne
ceste, jako pripravna za obrt ali go-
stinstvo. Več pove 3644

Primež Juvančič v Postojni.
Kigijenična
manufaktura
Julij Singer
Dunaj I, Wiesingerstr. 8
Ceniki z zdravniškim
poukom gratis in fr.
Zaprto, 30 vinarjev v
znamkah. 143

Naprodaj hiša

enonadstropna, prostorna, z malimi
vrtom in dvoriščem v Ljubljani, Po-
ljanski okraj. Pritličje pripravno za
stanovanje, delavnico ali skladišče.

Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.«
pod „T. E. 20/1783“. 1783

Imam večjo množino dobrega

VINA

belo in rdeče, po zmerni ceni oddati.

Jos. Breclio,
Brežice, (Rann). 1771

Kontoristinja

s prakso, večja slovenskega in nem-
škega jezika, strojepisja i. t. d. išče
primerne službe v mestu ali na
deželi. 1745

Cenjene ponudbe pod „praksa/1745“
na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Pomočnika
in 1729

učenca

večja slovenskega in nemškega jezika sprejme
tako trdka

Rudolf Pevec, Mozirje.
Pogoji pismeno ali osebno takoj. 1729

G. Flux

Gosposka ulica 4,

I. nadstropje, levo. 1763

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v
središču mesta.

Priporočila in namočila le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovske in gostilniške osebje
izbira različnih služeb, zlasti za ženske
Vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena.

Pri vsakihi vprašanju se prosim za odgovor znanca.

Prodajalka

špecerijske in mešane stroke z daljšo
prakso, šeli službe takoj ali pozneje.

Naslov pove upravnishvo »Slov.
Naroda«. 1784

iščem

stanovanje

z 1 ali 2 sobami in kuhinjo 1768
Ponudbe pod „stanovanje/1768“ na
upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Dobro ohranjen

pianino

se u. l. 1766
Ponudbe pod „pianino“ na upravn.
»Slovenskega Naroda«.

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275

Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.

Vezane K 1-50, v olatnu K 1-80.

Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Dve fino

meblovani sobi

s krasnim razgledom na grad, v sre-
dini mesta, se boljsemu gospodu takoj
oddaste. 1778

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Kupi se eno- do dvonadstropna

mala hiša

(event. 1/2) ali manjša vila za eno dru-
žino v bližini sredine mesta. 1736

Ponudbe s cenjo na upravnishvo »Slov.
Naroda« pod „Zasebnik/1736“.

30 hektolitrov
prave istrijske 1744

refoške

je na prodaj. — Kie, pove uprav.
»Slovenskega Naroda«

: Živila

vseh vrst za prehranjevanje celih
občin, taborišč barak itd. dobavlja
iz skladišča Dunaj, Trst ali Reka

Ruggero Gambel

od vis. c. kr. namestništva logisti-
čarskega nakupovalnega.

Dunaj I, Graben, Dorotheengasse 7/1

Trst, Via Coronio 2.

Pri potrebi prošnja za specialni ofert.

Prodaja se takoj dvovrstni

VOZ

„Landauer“. Naslov pove upravnishvo.
»Slov. Naroda«. 1780

Dobro izurjen

pomočnik

ali

prodajalka

mešane stroke se sprejme. Vešči
železnine imajo prednost.

A. Sušnik,

Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Išče se zanesljiva

plačilna natakariča

v prometni gostilni. 1704

Kje, pove upravnishvo »Slov. Naroda«.

Prodajalka

večja slovenskega in nemškega jezika,
išče primerne službe. 1777

Pismene ponudbe na uprav. »Slov.
Naroda« pod „natančno/1777“.

Sprejme se takoj

kontoristinja

večja češkega in nemškega jezika.
Ponudbe naj se pošljejo na upravnishvo.
»Slov. Naroda« pod „A. E. 10/1691“.

1691

Umetniške razglednice

v največji izbiri, najlepše izdelane, **vojne razglednice**, najnovejši posnetki z vseh bojišč,
kakor tudi dopisnice ljubavne, lepe ženske glave, cvetice, sveto, čestitke, iz narave,
šaljive, vojaške itd. itd. ter najboljše do najfinije vrste od 5—14 kron 100 komadov
Pisalni papir 10/10 in 100/100 najboljši priporočila trgovcem in preproda-
jalcem trdka 1764

Rud. Polarek, veletrgovina in zaloga razglednic, Zagreb, Jurišičeve ul. 21.

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Tisoče zahvalnih pismen
na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

1774

dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za
vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi
se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo
lekarnarji, dvorne parumerije itd. Poizkusna pušica K 3-30, velika pušica, za-
dostna za uspeh K 8-80. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Lankergasse 6/E.

Zaloga v Ljubljani: drogeriji Kono in „Adrija“.

Prodaja lesa.

V državnem gozdu Ilvci (Martincek) se prodaja pribl.

2850 fm³ mehkega žaganega lesa

in 1400 fm³ celuloznega lesa

v izdelanem stanju loco sekališče.

Ponudbe je vposlati do 20. junija 1916 12. ure opoldne, na
c. kr. upravo gozdne domene v Bohinjski Bistrici, kjer so tudi
kupni pogoji na vpogled. 1754

Rudolf vitez pl. Schildensfeld
sedni uradnik

Parla pl. Schildensfeld roj. Ramovš

— poročena. — 1769

Ljubljana, dne 1. junija 1916.

10 letna garancija. — Največja izbira vseh oprem.

Šivalni stroji

JOS. PETELINC-A

„Gritzner“ in „Afrana“ so res najboljši

za rodbino in obrt, (štikajo) vezejo, (krpajo) mašijo nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo,

blizu frančiškanskega mostu, 3 hiša, levo.

Naslov za pisma:
Jos. Petelinc, Ljubljana,
Sv. Petra nasip št. 7.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Zidovska ulica št. 3.

Dvorski trg 7.

Ljubljana.

— Priporočila osebno izbrane —

novosti z Dunaja.

Velika izbira okusnih klobukov za
dame in deklice kakor tudi bogata
zaloga žalnih klobukov.

Solidno blago. Priznana nizke
cene. Popravila točno in vestno.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

1728

1758

1752

1703

1715

dne 30. maja 1916.

1757

A black and white photograph of a vintage wooden chair. The chair has a high, curved backrest and a seat with a decorative, possibly upholstered or carved, pattern. The legs are simple and slightly tapered. The chair is positioned in the center of the frame against a dark background.

Vojna po vojni

Napularnejši mož na Angleškem je danes William Morris Hughes, ki je bil pred vojno političnim krogom na Angleškem jako antipatičen, širšim krogom pa le malo znan. Hughes je namreč do zadnjega časa živel v Avstraliji in je bil tam voditelj boja proti angleškemu kapitalizmu in radikalnosocijalni politiki, ki je celo posegal v mednarodno politiko in se močno upiral prijateljstvu med Angleško in Japonsko. Hughes je avstralski ministrski predsednik in je izvršil take socialne reforme, da so se vsi angleški časopisi nad njim zgražali. Nikjer na svetu še ni socialna misel dosegla takih uspehov, kakor v Avstraliji po zaslugi Hughesa. Hugh je bil še leta 1898. naveden ljudski učitelj v Liverpoolu, a je pustil službo in je šel v Sidney v Avstralijo. Tam je pač dobil službo, a izvrševati je ni mogel, ker je skoro gluhi. Sila ga je primorala, da je postal naveden pristanski delavec, potem kuhar in končno dežnikar in takrat se mu pač še sanjalo ni, kaka prihodnost ga čaka. Vrh tega je Hughes človek, ki nikakor ne napravi imponujočega vtisa. Majhen je, suh in nervozen ter kakor rečeno precej gluhi. Toda Hughes je eden najznamenitjših in najsijajnejših govornikov sedanjega doba, fanatično neustrašen delavec in skrajno brezobziren v zasledovanju svojih ciljev. V Sidneyu je organiziral pristanske delavce. Po dnevi je delal kot delavec, zvečer je organiziral delavce in jih podučeval, ponoči je sam študiral politična in socialna dela. Delavci so ga poslali v parlament Novega Južnega Walesa. Napravil je tudi vse predpisane izpise in postal odvetnik. Kot voditelj je imel vedno srečo. To se pravi: mož je intelektualno tako nadkriljeval vse druge politične voditelje, da je vsako zborovanje pridobil za svoje nazore. Postal je justični minister in minister zunanjih del, pomagal je delavstvu do odličnega vpliva in je bil duša globoko-sežnih socialnih reform. Ko je avstralski ministrski predsednik Fisher postal zastopnik Avstralije v londonskem ministstvu, je postal Hughes avstralski ministrski predsednik. Pred nekaj časom je postal Hughes tudi član kanadskega ministstva, ker so to zahtevali kanadski delavci in zdaj predlagajo v Londonu, naj postane tudi član angleškega ministstva. Zdaj se mudi Hughes že nekaj časa na Angleškem. Še nikoli ni bil na Angleškem noben avstralski ministrski predsednik tako čestit, kakor Hughes. Celo angleški lordi in milijonarji so pozabili, da je Hughes proletarec in da neče biti nič drugega, kakor proletarec ter da nihče na svetu še ni toliko storil za razdretje velikega kapitalizma, kakor ta mož. To izvira od tod, ker so Angleži spoznali v Hughesu moža, ki je kot govornik in intelektualce zmogel postati po sedanjih vojni tudi voditelj gospodarske vojne, ki jo hočejo Angleži imeti proti Nemčiji in Avstriji ter angleške kolonije ne samo ohraniti na strani matere, nego jih še tesneje z njo združiti. Angleška parola je, da treba ustvariti med Angleško in njenimi kolonijami carinsko zvezo in med državami četverozveze čim najmožje gospodarske stike, vse to v namen gospodarskega boja. Prav Hughes je najvnetejši in najumnejši zagovornik tega načrta, lotil se je pa tega dela — kakor je povedal pri svoji promociji za častnega doktorja — tudi zato, ker so mu carine sredstvo, da se dosežejo za delavce znatno boljše plače in izvedejo v celnem angleškem imperiju take socialne reforme, kakor so že izvedene v Avstraliji. Hughesov sistem ima tri namene: varstvo domače produkcije, zboljšanje delavskih razmer in varstvo konsumentov. Angleška vlada je že tudi določila, da bo Hughes eden njenih zastopnikov na gospodarski konferenci v Parizu, ki naj pripravi gospodarsko vojno za čas, ko bo konec vojne z orožjem. Hughes nastopa zdaj vsak čas na Angleškem kot govornik za skrajni gospodarski boj proti Nemčiji. Tako je imel konec aprila pred organiziranim delavstvom v Londonu govor, v katerem

je rekel: Delavsko gibanje je doseglo v Avstraliji tekom 20 let take uspehe, kakor nikjer drugje na svetu; pred 20. leti smo bili že družba zasmehovanih in preziranih ljudi, danes vlada delavec celo Avstralijo in delavske razmere v Avstraliji so tako ugodne, kakor nikjer. Leta 1910. smo v Avstraliji zadali smrtni udarec tudi veleposestništvu in od tedaj je Avstralija prava socialna država. Vsi ljudje in pri vsakem delu sicer še nimajo enakih zaslug in jih tudi ne bodo nikoli imeli, ker bi bil sicer vsak napredek onemogočen, ali v denarne stiske ne more v Avstraliji priti noben razumen človek... V sedanjih vojni je Avstralija storila kar je mogla. Mi ne želimo vojne, mi jo sovražimo, a ker je postala neizogibna, smo se je lotili z vso verno in jo bomo nadaljevali do popolne zmage... Mi pa nečemo samo razdirati, nego tudi graditi in ustvariti temelje velikopotezne narodne politike, ki bo dostojna našega res civiliziranega naroda. Zagotovitev trgovine in industrije in socialno povzdiga vsega prebivalstva, to je naš cilj in v ta namen se morajo po vojni z orožjem ugotoviti take trgovinsko-politične razmere, da noben Nemec ne bo več mogel pogledati čez meje angleškega imperija. — Seveda ima pa Hughes tudi na Angleškem odločne naprotnike, ki pravijo, da 40 milijonov prebivalcev angleških kolonij ni nikako nadomestilo za 150 milijonov srednjeevropskih odjemalcev angleških produktov.

Rogaška slatina

Obrat zdravilišče kot v mirnih časih.
Začetek sezone 1. maja 1916.
Prospecte daje ravnateljstvo.

Najbolje za zobe

135

Proti zobobolu in gnijlobi zob

izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom K 1-20.
Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod. lekarnar!
Prosimo vrniti, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Fellerjev dobrodejni bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z zn.

ELSA-FLUID

za razkrajajoča
izplakovanja vratu.

12 steklenic franko 6 kron. Le-karnar E. V. Feller, Stubica, Elzartov št. 238 (Hrvaško).
Čez 100.000 zahvalnih pisem.

Sprejemem poštenega

hlapca

vajenega konja. 1698
M. Spreitzer, Ljubljana.

Potrebujem več trgovskih
sotrudnikov in sotrudnic
z dobrimi večletnimi izpričevani.

Ivan Ravnikar, Celje,
trgovina s spec. blagom, barvami in dež. pridelki.

VABILO

na občni zbor

Posojilnice v Brežicah.

Ker dne 27. maja napovedani
občni zbor ni bil sklopljen, se
vrši po § 35. dne 17. junija 1916
ob pol 9. uri zvečer drugi občni
zbor, pri katerem se sklepa ne-
gleda število deležev.

Na dnevnem redu je poleg prej-
šnjih točk tudi prememba § 35 za-
družnih pravil.

1756

ODBOR.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo
proti kapavcu (triperju), belemu
toku, črvesnemu in mehurnemu
katarju itd.

GONOKTEIN je vpeljan na
češki kliniki dvor. svetnika vseuč.
prof. dr. V. Janovskega. Na praški
nemški kliniki vseuč. prof. dr. K.
Kreibicha. Toplo ga priporočajo
vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč.
prof. F. Samberger, vseuč. docent
dr. J. Odstrčil.

M. U. dr. D. Schwarz, specialist
za tajne in kožne bolezni v Pragi
piše: Gonoktein sem izkusil čez
50 slučajev z izvrstnim uspehom,
posebno v akutnih slučajih — to
je glavni cilj našega lečenja Gon-
orrhoe v kali izlečiti. Dajem vedno
prednost Gonokteinu pred vsemi
drugimi preparati, ker ne učin-
kuje škodljivo — kakor mnogi
drugi preparati — na želodec in
ledvice.

Dobiva se po vseh večjih lekarnah.
Škatljica K 6.—.

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trukosy.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ S. Mit-
telbach, Jelačićev trg.

Proizvaja: Farmakološko-kemični labora-
torij „NERA“ Praga-Vrbovice 552.

Dobavatelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

PEGE

dr. A. Rixa pasta Pompadour.

Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 3-30. Dr. A. Rixa blazno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, ste-
klenica K 3-30. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix, kosm. labor. Dunaj IX., Lankier-
gasse 6/E. Zaloga v Ljubljani: drog. A. Kanc, drog. »Adrija«.

Vsestransko izurjen

knjigovodja in korespondent

vojaščine prost, srednje starosti in z večletno prakso v več strokah,
več slovenskega, nemškega, laškega in francoskega jezika, lito
primerne službe.

Blag. ponudbe pod „Nastop tako/1767“ na uprav. „Slov. Nar.“

Slivovka — tropinovec — brinjevec
: pelinkovec — rum — kognak :

v najboljši kakovosti se dobi po nizkih dnevnih cenah pri trdki

Grummer & Komp.

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

1377

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago.

Ceniki na razpolago.

C. kr. avstr. razredna loterija.

Glavni dobitki event.

en milijon.

Žrebanje že 14. in 15. junija 1916.

Največja izbira srečk.

Izvolite si sami številko izmed naslednjih:

2201 do 2225	3301 do 3325	5676 do 5700	6951 do 6975
10251 10275	13876 14000	14601 14625	15851 15875
16001 16025	18351 18375	19451 19475	20151 20175
20201 20225	21251 21300	22201 22250	23401 23450
25801 25825	27451 27475	29651 29675	31001 31025
33301 33400	37801 38000	38451 38500	39101 39150
40301 40325	44426 44450	45101 45125	45901 45925
47301 47325	48376 48400	49851 49875	50051 50075
51026 51050	52476 52500	53651 53675	55201 55250
55551 55575	56001 56200	59301 59325	60551 60575
62551 62575	63301 63325	64151 64200	65001 65025
66651 66700	62551 68775	70276 70300	71726 71750
72801 72825	76176 76200	77776 77900	78951 78975
79776 79900	80076 80100	80376 80400	82101 82125
83801 83900	84601 84750	85351 85400	87876 87900
88876 88900	90401 90425	90901 90926	92801 92825
93151 93175	95851 95875	97201 97225	98401 98425
98901 98950	99101 99125	99901 99925	99951 99975
100951 101000	101501 101525	104801 104825	107626 107650

Gena srečke:

1/1	1/2	1/4	1/5
40	20	10	5

Naročite že danes.

Dopisnica zadostuje.

C. kr. poslovnica

Adolf Gaedicke & Co.

Dunaj, I, Franz Jos. Kal 47.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Dolžniška glavnica 2.000.000 kron.“

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razr. VI. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za 1. razred dne 14. in 15. junija 1916.

1/1 srečke K 40.—, 1/2 srečke K 20.—, 1/4 srečke K 10.—, 1/5 srečke K 5.—.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nakazila vplačana v vseh državah, izplačajo se takoj in najkvalitetneje.

Ljubljana,
Selenburgova ul. 6.

Anton Boc
se priporoča.

Glinco,
Burska ulica 46.

Postrežba vestina in točna.
Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Pojasnila daje hrv.-slav. banka
za parcelacije i kolonizacije,
Zagreb, Križjevac. 1933

Frančiškanska ulica št. 10, Ljubljana.

1944

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Prospekte daje upraviteljstvo zdravilišča.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Kupci se vabijo, da si ogledajo parcele pred dražbo.

== in njene podružnice ==
v Celju, Colovcu, Trstu in Splitu.

Kakor gotovo vsakemu znano, 1 zav. rabite za 1 šartelj ne da 'pora-bite kaj sladkorja, kvasa itd. 1609 Po pošti se pošilja kakor dosedaj najmanj 3 zav. po povzetju. 1 zavitek stane K 1'50, 50 zavitikov naročilo po K 1'40. Na tisoče priporočilnih pism na razpolago vsakemu. Toraj prosim takojšnih naročil, dokler še kaj zaloge. Razpošiljalnica **IVAN UREK, Ljubljana 5, Mostni trg 13.**

Prodajalci koles in mehaniki!

zahtevajte moj en gros cenik za leto 1916 o kolesih, pneumatikah in drugih kolesnih potrebščinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in živalnih strojev ter izvozna trgovina.

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donastrasse 23/III
oddelek I.

778

Modni salon

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

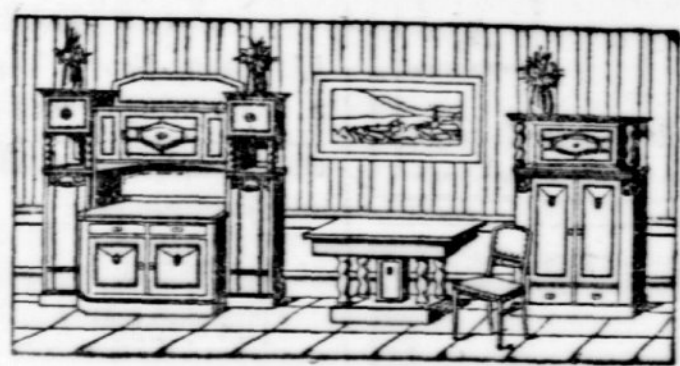
Velika zaloga dunajskih damskih in dekliških

slamnikov.

Popravila točno in najceneje. Zalni klobuki v veliki izbiri.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna
spalna oprava:
2 postelji, 2
omari, 2 nočni
omari in 1
umivalnik s
marm. ploščo
in ogledalom
K 350.—.

Jamci se za
solidno delo.
Cene
konkurenčne.
Zahtevajte naj-
novejši katalog,
kateri obsega
nad 300 mo-
dernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana,
Marije Terezije cesta št. 13—18.

120

Največja zaloga avtomobilov do milijonov
otroških vozičkov
in navadno do milijonov

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Navadno avtomobilov do
polmilionov in več.

Franc Furlan

naslednik Faschingova vdova

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

125

Šimbrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski masij - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

XXXX

Preporočamo specialno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša

KOSTUME

Najnovejša

BLUZE

Plašče, jope:
Zalne — domače obleke
Perilo, čepice, športne
klobuke in steznike.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Svoje častite odjemalce

vključno prosim, da se naj pri nakupu orožja in
municijske vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od
c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne
policijske v Ljubljani, da ima pravico do orožja in
municijske. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem,
ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi
ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevčik

puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

134

NAJBOLJŠE PERILO

lastni izdelek.

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

6. c. kr. avstr. razr. loterija

115.000 srečk 57.500 dobitkov
Vsaka druga srečka zadene.

Najvišji možni dobiček

1.000.000

kron.

Premije in dobitki:

700.000 — 700.000
300.000 — 300.000
200.000 — 200.000
100.000 — 200.000

l. t. d., l. t. d.

Vsaka druga srečka zadene!

Cene srečk l. razreda:

1/1 1/2 1/4 1/8
40 K 20 K 10 K 5 K

Zrebanje že 14. in 15. junija t. l.

Karolični list

Zadostuje
tudi dopisnica

Bančni tvrdki Edvard Bellak & Ko.

Dunaj I., Börsegasse 14.

Prosim za _____ srečko št. _____

Ime: _____

Naslov: _____

Usta-
novljeno
l. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
številka
154.

BRATA

EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavnika

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA

206

Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48.500.000—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.

Hranilnica je **pupillarno varna** in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike.

Poseja na zemljišča in poslopa na Kranjskem proti 5 1/4 %
izven Kranjske pa proti 5 1/2 % obrestim in proti najmanj
3/4 % odplačevanju na dolg.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

K 202,841.494.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. aprila 1916:

K 117,139.161.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejše varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — **Opravišče C. kr. razr. loterije** Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. **Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.**

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančne stroke spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Priznanje: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Lepo letno stanovanje

popolnoma opremljeno, obstoječe iz 2—3 sob, kuhinje, verande, vrta, kopele na prostem i. dr. se odda takoj v **Kamniku**. Event. tudi čez zimo.

Več v trgovini **A. Sinkovic** — Soos nasl., Mestni trg. 1479

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

prilaga svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

• Izposojevanje •
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
in balkone. •
Vsakovrstne sadike do
najzlahnejših cvetic in
zelenjavi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana. •

Krasne umetniške in vojne raglednice

na drobno in debelo

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic
na Kranjskem.

625

Za trgovce priznane največja in najcenejša izbira!

Modni salon F. Barborič

ž. Mildner nasled.

Ljubljana, Mestni trg šte. 7.

prilaga svojo veliko zalogo dunajskih modelov

svilnatih klobukov, slamnikov, kinčanih
in praznih oblik, cvetic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Kupim po visoki ceni kostanjev orehov jesenov

Ponudbe s ceno in množino (koliko vagonov) je poslati trditi:

J. Pogačnik,

Ljubljana, Marije Terezije c. 13 (Kolizej).
Na ponudbe brez cene se ne ozira.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; „Neril“, barva za lasne in brado od Dr. Drallea po 2 in 4 K, lasne vode in masti; Sampoos za umivanje las, šminke in puder poulični i. t. d. prilaga

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službo je lokalni odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Najfinejše brivske aparate in kline

britve, strojne škarje za striženje las, 1187

se najcenejše in najboljše kupi pri

A. WEISSBERGU, Dunaj II.,
Untere Donaustrasse, 23/III., oddelk IV.

Katalogi in zaznamki en gros za prodajalce gratis.
Slovenska korespondenca.

Na prodaj ima

brinje

za kuho brinjevca v poljubnih množinah, — po nizki ceni, — trdka

Ivan Jelačin v Ljubljani.

Prodaja se lepa

1723

enonadstropna hiša

z 2 verandama in popolno opravo za 6 sob v prijazni vasi ob vodi pod Šmarno goro. Pri hiši je vrt. S hišo je dobili tudi

gostilniško koncesijo,

edina v kraja. Promet živahen. — Posestvo je jako primerno za letovišče, tudi za večjo rodbino. — Le resni kupci naj pošljejo naslov na „poštni predal 35,“ Ljubljana.

Prva slov. razpošiljalnica svetovnoznanih srebrnojeklenih

KOS z znamko dvojni orol z mečem

katero so iz najboljšega in najzlahnejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izpeljane in za vsak kraj rabljive, se toplo priporoča.

Za vsak komad se garantira.

Pri naročilu 10 komadov, se doda 1 komad zastoj.

Kmetovalci! ogibajte se manjvrednega židovskega blaga. Zahtevajte cenik.

Edina zaloga: Ad. Geissa nasl.

VIKTOR PILIH, Žalec,
v Savinjski dolini.

1731

Priznana najboljša Paff brzošivalne stroje

v navadnih in najfinejših opremljenih

z 10letno pismeno garancijo

kakor tudi najbolj priljubljena

Puch vozna kolesa

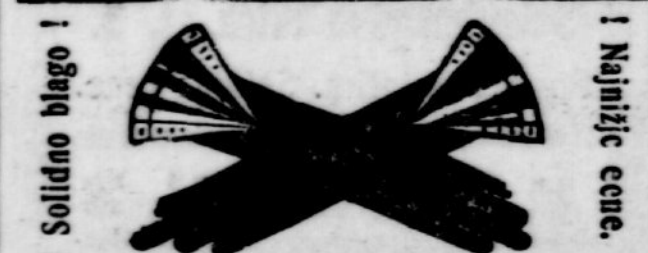
prilaga trdka

IGN. VOK,

specijalna trgovina šivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov itd.

Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.

Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zidovska ul. 5.

prilaga veliko zalogo tkanin in
glace-rokavic, modne blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.